12 str. Niedziela, 10 grudnia 1933 20 gr.

DZIEŃ POMORSKI

ORAZ WYDAWNICTWA

GAZETA MORSKA | DZIEŃ BYDGOSKI | DZIEŃ GRUDZIĄDZKI | GAZETA GDAŃSKA | DZIEŃ KUJAWSKI | GAZETA MOGILEŃSKA

Rok V

Redakcja i Administracja: Toruń, Bydgoska 56. Filja Adm'n.: Szeroka 41

Telefony dzienne: 202, 747, 749. Telefon nocny: 749. Telefon Filji: 748. Konto czekowe P. K. O. 160-315

Nr. 283

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SKARBU

OBWIESZCZENIE

o wypuszczeniu Bonów Funduszu Inwestycyjnego.

Ministerstwo Skarbu podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że w wykonaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o Funduszu Inwestycyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 636) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 694) wypuszcza się z dniem 1 grudnia 1933 r. dziesięć seryj Bonów Funduszu Inwestycyjnego po 40.000 odcinków 25-złotowych o numeracji kolejnej od 00001 do 40.000 na łączną sumę 10.000.000 złotych.

Bony Funduszu Inwestycyjnego wymieniane są na gotówkę według wartości imiennej przez kasy urzędów skarbowych oraz przyjmowane w imiennej ich wartości przez kasy urzędów skarbowych i celnych na zapłatę wszelkich państwowych podatków i danin, opłat, ceł, kar pieniężnych i grzywien oraz na spłatę zobowiązań.

Umarzanie Bonów Funduszu Inwestycyjnego odbywa się w drodze publicznego wylosowania co czwartek przez komisję rządową siedmiu numerów z liczby numerów od 1 do 40.000 z tem, że bony każdej z dziesięciu seryj, opatrzone wylosowanemi numerami, podlegają wykupowi przez kasy urzędów skarbowych po zł 100 za bon 25-złotowy.

Pierwsze losowanie Bonów Funduszu Inwestycyjnego odbędzie się dnia 28 grudnia 1933 r.

Bony Funduszu Inwestycyjnego i przychody od nich są wolne od wszelkich podatków i danin państwowych i samorządowych.

Bony Funduszu Inwestycyjnego nie podlegają działaniu ustawy o utraconych tytułach na okaziciela.

Bony Funduszu Inwestycyjnego mają wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne.

Za Bony Funduszu Inwestycyjnego odpowiada Skarb Państwa; zabezpieczenie specjalne stanowią nadto: majątek i dochody Funduszu Inwestycyjnego oraz cały majątek i dochody Lasów Państwowych stosownie do postanowień art. 9 powołanego na wstępie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r.

Bony Funduszu Inwestycyjnego sprzedawane są przez kasy urzędów skarbowych.

MINISTERSTWO SKARBU.

7993

Historyczny dzień w Gdyni

Symboliczna uroczystość poświęcenia portu

Dzień wczorajszy minął w Gdyni od znakiem wielkich uroczystości. viąteczny nastrój opanował całe iasto. Na domach prywatnych, gmachach państwowych powiewa- białoczerwone chorągwie narodoe, jaskrawe różnobarwne sztandary ństw obcych znaczyły konsulaty za aniczne.

Na dworcu morskim

zed monumentalnym gmachem orca morskiego tłumy publiczno- Co chwila zajeżdżają przed szero stopnie dworca samochody, wiozą rzedstawicieli Rządu, władz i woj wości. Obszerny hall wspaniałej owli dworcowej wypełniony. ed białoczerwoną wstęgą stoi gru ministrów i dygnitarzy państwoch: Minister Przemysłu i Handlu Zarzycki, reprezentujący Pana Prezenta Rzplitej, Minister Spraw Zanicznych J. Beck, Minister Rolnica Nakoniecznikow-Klukowski, Miter Skarbu Zawadzki, Min. Poczt i legr. Kaliński, Podsekretarze Stanu chnicki, Duch, Czapski, Piasecki, ojewoda Pomorski St. Kirtiklis, Kosarz Generalny Rzplitej Polskiej w ańsku dr. Papee, Prezes Ligi Morj i Kolonjalnej gen. Orlicz-Dre-, Prezes B. G. K. generał Dr. Góki, generałowie Kwaśniewski, Wieczorkiewicz, prezydent miasta Poznania Ratajski, grupa wyższych urzędników, towarzyszących ministrom z Warszawy, pokaźna grupa dziennikarzy warszawskich. Obok dostojnych gości z stolicy stoją gospodarze Gdyni: J. E. biskup Morski Ks. Dr. Okoniewski, Komisarz Rządu Mgr. Sokół, Dyrektor Urzędu Morskiego Inż. Łęgowski, Dowódca Floty Kontradmirał Unrug, Prezes S. O. Dr. Parczewski, Wicekomisarz Rządu Inż. Szaniawski, liczni przedstawiciele sfer gospodarczych i życia naszego portu.

Pierwszy zabiera głos gospodarz portu Dyrektor Urzędu Morskiego Inż. Łęgowski, kreśląc historję i obraz obecnej Gdyni, tempo jej pracy, jej plany na przyszłość. W końcu prosi Pana Ministra Zarzyckiego o przecięcie symbolicznej wstęgi.

Biało-czerwona wstęga pada na kamienną posadzkę hallu.

DWORZEC MORSKI ZOSTAŁ OTWARTY.

W tej chwili do Ministra zbliża się jeden z najstarszych pracowników i budowniczych portu gdyńskiego Prezes Inż. Rummel. Prezes Rummel, imieniem Komitetu prosi Pana Ministra o odsłonięcie tablic wmurowanych w nowym gmachu dworcowym ku czci Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego i Wodza Narodu Marszałka Józefa Piłsudskiego, kończąc swe gorące szczere słowa okrzykiem na cześć dostojnych Gospodarzy Państwa Polskiego.

„Pan Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki i pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski niech żyją!“ grzmi pod wysokiemi sklepieniami potężnego gmachu, echem odbija się w olbrzymim tłumie ulicznym. Orkiestra marynarki wojennej gra „Pierwszą Brygadę“. Opada płócienna zasłona i w głównym hallu nowego budynku ukazują się wspaniałe, mistrzowskiem dłutem rzeźbiarza Miszewskiego w kamieniu wykute głowy Pana Prezydenta Mościckiego i I. Marszałka Polski.

Teraz zabiera głos Minister Przemysłu i Handlu Dr. Zarzycki.

Przemówienie min. Zarzyckiego

Pan minister Zarzycki mówił o tem, jak przed kilkunastu laty na miejscu tem było puste wybrzeże morskie, a jeszcze przed rokiem 1926 ta sama Gdynia była rozpaczliwie pusta. W ciągu krótkich kilku lat dzięki staraniom rządu stworzono wielki port znany dziś na całym świecie. „Dziś zbiega się tu kilkanaście linij transatlantyckich, łączących Gdynię z całym światem. Jest dzisiaj faktem, że Gdynia stanowi najbardziej dodatni bilans naszego gospodarstwa narodowego, ale stanowi ona również olbrzymi etap w historji narodu i państwa polskiego i olbrzymi skok w wyścigu pracy, do którego na rozkaz Wodza Narodu stanęło całe społeczeństwo polskie. Chcemy współpracować w przyjaźni ze wszystkiemi narodami świata, a przedewszystkiem z naszymi sąsiadami, z którymi łączy nas nasze morze. Wspaniała rozbudowa Gdyni podjęta została nie w myśl wyrugowania Gdańska jako okna zaplecza Polski na świat, jeno w przeświadczeniu, że obydwa te porty uzupełniać się będą wzajemnie w dziedzinie rozwoju eksportu polskiego“.

P. Minister zakończył swe przemówienie odczytaniem depesz hołdowniczych następującej treści:

„Pan Prezydent Rzplitej, Spała.

Zebrani na symbolicznem poświęceniu portu gdyńskiego, przedstawiciele rządu oraz społeczeństwa polskiego przesyłają p. Prezydentowi Rzplitej wyrazy hołdu oraz zapewnienia, że wiernie stać będziemy na straży gospodarczego bastjonu polskiego morza“.

„Józef Piłsudski, Pierwszy Marszałek Polski. Warszawa, Belweder.

Zebrani na symbolicznem poświęceniu wspaniałego portu gdyńskiego, meldują posłusznie p. Marszałkowi jako pierwszemu Budowniczemu Rzplitej Polskiej że port gdyński jest gotowy oraz że sami stoją do dyspozycji p. Marszałka“

(Ciąg dalszy na stronie 12)

Na mocnych podstawach

W przededniu rozpoczęcia debaty budżetowej

Już w najbliższych dniach rozpocznie komisja budżetowa Sejmu rozpatrywanie preliminarza na r. 1934-35, opracowanego i przedłożonego przez Rząd. Godzi się zatem uprzytomnić sobie w naogólniejszych zarysach podstawy, na których nowy budżet zostaje oparty. Przewiduje on wydatki państwa na **2165 milj. zł.** Jest to cyfra **o 292 milj. zł.** mniejsza, niż w obecnym budżecie, gdzie wydatki zostały preliminowane na **2458 milj. zł.** Dochody w nowym budżecie, są przewidziane w sumie **2117 milj. zł., czyli o 5 i pół proc. niższe od budżetu bieżącego.**

Chcąc zrozumieć wymowę tych globalnych cyfr, musimy kilka słów poświęcić historji naszych budżetów lat ostatnich.

Ostatni budżet, który został zamknięty nadwyżką dochodów nad wydatkami — był budżet r. 1929-30. Od tego czasu poczyna działać **światowy kryzys gospodarczy** i pociąga on za sobą niewątpliwe i dotkliwe następstwa na naszą gospodarkę państwową. Budżet r. 1930-31, przewidujący 3038 milj. dochodów, daje w wykonaniu pierwszy deficyt: **62 miljony.** Następny budżet r. 1931-32, w którym wydatki zostały uchwalone w wysokości odpowiadającej mniej więcej zeszłorocznym, wykazuje dalsze zmniejszanie się dochodów i zostaje zamknięty **deficytem 205 miljonów...** Podobna sytuacja powtarza się w roku następnym: spadek dochodów postępuje i deficyt sięga **242 miljony złotych.**

Jest to proces, będący nieuchronnem i logicznem następstwem oddziaływania kryzysu gospodarczego na całokształt życia zarówno państwa jak i jego obywateli.

Zachodzi jednak poważna różnica między sytuacją budżetową Polski a innych państw. Przedewszystkiem w latach pomyślniejszej konjunktury zdołał rząd pomajowy zgromadzić poważne rezerwy skarbowe i zapełnić niemi luki deficytowe przez pełne cztery lata kryzysowe. Powtóre: natychmiast po ujawnieniu się pierwszych oznak przesileniowych — **rozpoczął systematyczną i celową walkę z widmem deficytu**, dążąc do stałego **zrównoważenia budżetu** i utrzymania z żelazną wytrwałością stałości pieniądza. Rząd odrazu uświadomił sobie konieczność odcięcia się od kryzysu światowego tj. zlikwidowania związków jednostronnej zależności od zewnątrz; dalej odrzucił próby **sztucznego tworzenia konjunktury.** Wreszcie — i to jest rzeczą najważniejszą — poszedł po linji **oszczędności i redukcji wydatków, obniżenia kosztów i cen** (z czem musiało łączyć się obniżenie poborów), **obniżenie ciężaru zadłużenia warsztatów produkcji.**

Wszystkie te zabiegi charakteryzowała jedna ważna cecha. Oto nic nie dokonało się w gospodarce finansowej państwa pod przymusem. Rząd zachował **swobodę robienia oszczędności w miarę tego,** jak stwierdzał kurczenie się dochodów i w granicach, których potrzeba stawała się oczywistą. Równocześnie żadnego pociągnięcia oszczędnościowego nie dokonał z naruszeniem zasadniczych potrzeb pracy państwowej.

To też doprowadził wreszcie do pewnej stabilizacji swego budżetu. Dzięki zdrowym swym podstawom i prawidłowej polityce rządu gospodarka nasza wchodzi w okres stabilizacji.

I właśnie pierwszym takim **ustabilizowanym budżetem** po czterech latach naporu kryzysowego — jest ten, który rozpocznie rozpatrywać obecnie komisja budżetowa Sejmu. Różni się on tem od poprzednich, że według wszelkich przewidywań nie powinien w wykonaniu przynieść poważniejszych niespodzianek. Przedstawiając nowy budżet na plenum Sejmu dnia 3 listopada, scharakteryzował go minister skarbu prof. Zawadzki.

„Można go nazwać budżetem normalnym w tem znaczeniu, że wynosi sumę, która normalnie może i musi być uzyskana z kraju i wystarcza na zapokojenie niezbędnych potrzeb państwowych. Mogą naturalnie zajść pewne odchylenia. Będziemy oczywiście starali się znaleźć wszystkie oszczędności, które mogłyby być dokonane bez uszczerbku dla potrzeb państwa; mogą z drugiej strony wyniknąć pewne nowe potrzeby. Naogół jednak suma około 2100 miljonów złotych stanowi to, co jest niezbędnie potrzebne i wystarczające dla opędzenia normalnych potrzeb państwa, to, co gospodarka narodowa może dać państwu i co wreszcie z korzyścią dla tej gospodarki przez państwo zostanie uruchomione."

Zbliżająca się debata budżetowa w Sejmie oprzeć się musi o niewzruszone doświadczenia, poczynione przez rząd w ostatnich latach i skrystalizowane tak jasno i przejrzyście w Preliminarzu przeszłorocznych dochodów i wydatków. Zdolność wytrwania, świadomość celów walki z naporem kryzysu, wykazana przez rządy pomajowe, stanowi **epokę**, na której **wznosi się gmach naszej gospodarki państwowej.**

Oto radjo, na które Pan czekał oddawna!

NATAWIS — GZ 134

Elektryczny odbiornik z wbudowanym głośnikiem magneto-indukcyjnym.

POSIADA WSZYSTKIE ZALETY!

Kosztuje tylko 300 złotych łącznie z 4 lampami.

Sprzedaż we wszystkich lepszych firmach radjowych. Ilustrowane cenniki bezpłatnie

Sejm obraduje w poniedziałek

Plan obrad komisji budżetowej

Marszałek Sejmu, p. Świtalski, wyznaczył pierwsze po przerwie spowodowanej odroczeniem posiedzenie izby, na poniedziałek, 11 bm. na godz. 4-tą po południu.

Na porządku dziennym tego posiedzenia umieszczone jest tylko pierwsze czytanie w szeregu projektów ustaw uchwalonych niedawno przez radę ministrów.

Wśród tych projektów znajduje się ustawa o **kredytach dodatkowych na rok 1933-34,** nowela do ustawy o funduszu obrotowym reformy rolnej, ustawa o oznaczaniu wyrobów wytwórczości polskiej, ustawa o umarzaniu pożyczek udzielanych na odbudowę budynków, zniszczonych, lub uszkodzonych wskutek powodzi w roku 1927 oraz kilka drobnych jeszcze projektów.

W związku z wyznaczeniem na poniedziałek posiedzenia sejmowej komisji budżetowej, pos. Byrka, wprowadzili zmiany w przewidzianym planie prac komisji nad budżetem państwa, na rok 1934—1935.

Plan prac komisji w przyszłym tygodniu będzie następujący: **W poniedziałek 11 bm.** przed południem komisja budżetowa rozpatrzy budżety Prezydenta Rzplitej i N. I. K., następnego dnia t. j. 12 bm. komisja zajmie się budżetem Sejmu i Senatu oraz ministerstwa poczt i telegrafów.

W środę, 13 bm. na porządku dziennym obrad komisji znajdą się budżety prezydjum rady ministrów oraz budżety emerytur i rent.

14 bm. wejdzie na porządek dzienny budżet ministerstwa opieki oraz budżet funduszu pracy.

15 bm. budżety przedsiębiorstw ministerstwa opieki i wreszcie

19 bm. budżet ministerstwa rolnictwa oraz budżet funduszu obrotowego reformy rolnej.

Nie tumanić

Endecja nadużyła samorządu dla celów partyjnych

Organ naczelny Stronnictwa Narodowego „Gazeta Warszawska", nie mogąc strawić wyników wyborów samorządowych, uzasadnia endecką tezę, że „w gminie jest tak samo polityka jak w Sejmie, tylko w zmniejszonym zakresie". I dodaje, że „tak jest dobrze".

W odpowiedzi na te endeckie argumenty w p. M. Jaroszyński w „Gazecie Polskiej" w artykule p. t. „Nie tumanić" pisze m. in.:

„Wynikałoby z tego, że rada miasta Pipidówki, rozważając np. sprawę budowy szkoły powszechnej w swym sławetnym grodzie, powinna szukać natchnienia — w burdach uniwersytetu, organizowanych przez endecję. Albo postanawiając budowę chodnika przy jakiejś ulicy, winna naprzód zbadać czy tam nie mieszka przypadkiem jakiś **żydo-mason.**

...Istotnie ktoś tu kogoś chce „tumanić". Ale tumany frazesów, wzniecane przez „Gazetę Warszawską" dla ukrycia prawdy, nie zdołają przesłonić najważniejszego faktu: **że endecja nadużyła samorządu i wyborów komunalnych dla celów partyjnych, nie mających nic wspólnego z dobrem gmin".**

Litwinow w Berlinie

Rosenberg o wspólnych interesach

Sowiecki komisarz spraw zagranicznych Litwinow przybył we czwartek o godzinie 8 rano do Berlina. W imieniu rządu Rzeszy powitał Litwinowa referent spraw rosyjskich w urzędzie spraw zagranicznych Rzeszy von Tippelskirch.

Rosenberg „pretendent do Sowieckiej Ukrainy" zamieścił w związku z tem znamienny artykuł w oficjalnym „Völkischer Beobachter", w którym oświadcza, że Niemcy rozumieją doskonale, iż **Moskwa nie przebolała dotąd jeszcze faktu zwycięźenia w Niemczech komunizmu** i że prasa sowiecka mobilizuje wszystkie środki dla stworzenia nastrojów przeciwniemieckich.

Niemcy patrzą na to z zupełnym spokojem w przeświadczeniu, że pokonały komunizm nietylko zewnętrznie, ale i nawewnątrz. Fałszywem byłoby — pisze Rosenberg — wyciąganie z tego wniosków, że narodowi socjaliści chcą **te różnice światopoglądu zastosować bezpośrednio do polityki zagranicznej.** Rzesza ocenia sprawy polityki zagranicznej wyłącznie pod tym kątem widzenia, **czy rozwiązanie tej lub innej kwestji leży we wspólnym interesie Rosji i Niemiec.**

Dlatego — pisze Rosenberg — ze spokojem wychodzimy na spotkanie przedstawiciela ZSRR. zupełnie tak samo, jakby to był przedstawiciel każdego innego państwa, z którem Niemcy chcą utrzymać bez względnie poprawne stosunki.

Kolonizowanie Pomeranji

Na pierwszy ogień 100 tys. morgów

Ze Szczecina nadchodzą ciekawe informacje o **programie osiedleńczym na rok przyszły. Kolonizacja ma być przeprowadzona przy pomocy wszelkich stojących do dyspozycji rządu środków moralnych i gospodarczych.** Na pierwszy ogień pójdzie Pomeranja, gdzie na cele kolonizacyjne w ciągu 4-ch lat przeznaczonych będzie **270.000 ha.** Do akcji kolonizacyjnej wciągnięte będą również w większym zakresie **domeny państwowe.**

Już wiosną roku przyszłego 1/10 przewidywanych w planie 4-letnim obszarów kolonizacyjnych, tj. około **100.000 morgów, zostanie oddana na cele osiedleńcze.**

Mimowoli nasuwa się uwaga: Cóż to za dziwna konieczność kolonizowania **„własnej rdzennie rasowo-niemieckiej" ziemi?**

Zamówienia sowieckie na żelazo handlowe

W wyniku podróży przedstawicieli przemysłu górnośląskiego, prezesa Huty „Pokój", inż. Surzyckiego i konsula Brygiewicza, została zawarta w Moskwie umowa ze związkiem sowieckiego przemysłu metalowego „Sojuzmetimporte" na dostawę dla Z. S. R. R. 36 tys. ton żelaza handlowego wartości 10 miljonów złotych na dotychczasowych warunkach kredytowych.

Zamówienia sowieckie mają być wykonane w ciągu pierwszego kwartału 1934 r. przez Katowicką Spółkę Akcyjną dla Górnictwa i Hutnictwa, huty „Królewską i Laurę", hutę „Pokój" i Modrzejowskie Zakłady Górniczo-Hutnicze.

Boncour przyjedzie do Warszawy

Agencja Havasa komunikuje, iż minister spraw zagranicznych Paul Boncour zamierza, jak tylko pozwolą mu na to jego zajęcia, udać się oficjalnie ***do Warszawy, by rewizytować ministra spraw zagranicznych p. Józefa Becka,*** **który ubiegłego lata odwiedził go w Paryżu.**

Paul Boncour uda się również do Pragi po zapowiedzianej wizycie ministra spraw zagranicznych Czechosłowacji Benesza w Paryżu.

Wybory do rad miejskich w Małopolsce

W dniu 10 bm. odbędą się na terenie Małopolski wybory do rad miejskich. Akcja wyborcza obejmie 116 miast województw krakowskiego, lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego o ogólnej ilości 2.076 mandatów radnych.

W województwie krakowskiem wybory obejmą 31 miast — 588 mandatów, w woj. lwowskiem 39 miast — 652 mandaty, w woj. tarnopolskiem — 30 miast — 500 mandatów i woj. stanisławowskiem 16 miast — 336 mandatów.

Polsko-Czechosłowacka wymiana handlowa

Na podstawie opublikowanych świeżo danych statystycznych czechosłowackich, wymiana towarowa między Polską i Czechosłowacją kształtowała się w sposób następujący: w okresie od 1 stycznia do 1 listopada 1933 r. przywóz z Polski i Gdańska wyniósł 153 miljony koron czeskich, wywóz zaś z Czechosłowacji do Polski i Gdańska wykazał wartość 147 miljonów koron czeskich. Według obliczeń czechosłowackich, saldo wymiany towarowej kształtuje się na korzyść Polski i stanowi za 10 pierwszych miesięcy b. r. przeszło 6 miljonów koron czeskich.

Ulgi dla urzędników w nowej taryfie kolejowej

W związku z pracami ministerstwa komunikacji nad wprowadzeniem nowej taryfy kolejowej, z dniem 1-ym stycznia r. 1934 przewiduje się, że urzędnicy państwowi nadal będą korzystali z dotychczasowej zniżkowej taryfy, wynoszącej ***50 proc. obecnych cen biletów.***

Ministerstwo komunikacji rozszerza jednak tę ulgę również i na urzędników kontraktowych oraz prowizorycznych, zatrudnionych w administracji państwowej.

Pozatem w związku z nową ustawą uposażeniową, ministerstwo komunikacji przewiduje udzielenie zniżek kolejowych małżonkom urzędników tych kategorji w tych samych rozmiarach i przy nieograniczonej ilości przejazdów, przyczem zniżki te będą obowiązywały ***również od 1-go stycznia.***

Pod hasłem rozwoju Gdyni

Obrady sejmowej komisji dla spraw Gdyni

W Gdyni obradowała sejmowa podkomisja dla spraw Gdyni. W posiedzeniu tem wzięli udział przewodniczący podkomisji poseł Tebinka, sen. Iwanowski, posłowie Starzak, Zebracki, Rudowski, Moczulski, Dąbrowski, komisarz rządu m. Gdyni F. Sokół oraz liczni przedstawiciele sfer gospodarczych Gdyni.

Po zagajeniu posiedzenia przez przewodniczącego podkomisji posła Tebinkę i po powitaniu zebranych przez prezesa Związku Armatorów dr. Kollata, wiceprezes rady grodzkiej BBWR Brieff wygłosił referat o obecnej sytuacji w porcie gdyńskim.

Następnie zabrał głos dr. Kasprowicz, proponując zwiększenie preliminowanych wydatków eksploatacyjnych portu o 861.677 *zł*, podkreślając, że dotychczasowy budżet jest nie wystarczający, a w nowym roku budżet. przybył jeszcze szereg objektów eksploatacyjnych.

Wiceprezes Izby Przemysłowo-Handlowej dyr. Szczerbo-Rawicz przedstawił postulaty w dziedzinie kolejowej, wskazując m. in. na konieczność powiększenia w preliminarzu budżetowych na rok 1934-35 kredytów Ministerstwa Komunikacji, potrzebnych na dokonanie minimum inwestycyj kolejowych w porcie gdyńskim. Tezy te przyjęto.

Reasumując dłuższą dyskusję, senator Iwanowski oświadczył, że zasadniczą tezą jest stwierdzenie, że port gdyński nie może być traktowany jako przedsiębiorstwo dochodowe, a tylko dochody eksploatacyjne muszą iść na zwiększenie sprawności portu. Teza sen. Iwanowskiego została przez podkomisję jednomyślnie przyjęta.

Po wyczerpaniu dyskusji, wicedyrektor departamentu morskiego Ministerstwa Przemysłu i Handlu p. Rostkowski przedłożył sprawozdanie z pomyślnie zakończonych rokowań ze stocznią w Trjeście w sprawie budowy dla linji Gdynia — Ameryka dwóch nowych statków transatlantyckich. Statki te będą bezkonkurencyjne na Bałtyku, przedewszystkiem co do szybkości.

Na zakończenie wiceprezes rady grodzkiej p. Brieff podziękował obecnym posłom i senatorom za pozytwne ustosunkowanie się do potrzeb Gdyni, apelując o kontynuowanie ścisłej współpracy sfer parlamentarnych z przedstawicielami życia gospodarczego Gdyni.

Po zakończeniu obrad udano się na tereny towarzystwa budowy osiedli, na których w ciągu kilku miesięcy wybudowano 265 domów mieszkalnych.

Na Węgrzech o Pomorzu

W węgierskim związku narodowym wygłosił z inicjatywy sekcji bałtyckiej stow. akademickiego Przyjaciół Polski *dr. Schneidt* odczyt p. t. „Gdańsk i korytarz", w którym nawiązując do zainteresowania opinji węgierskiej obecnem zbliżeniem polsko-niemieckiem, omawiał dzieje Pomorza i Gdańska. Prelegent wykazywał pełną słuszność praw Polski do Pomorza, nietylko z punktu widzenia historycznego, lecz też etnograficznego, gospodarczego i geograficznego.

Samobójstwo w pociągu

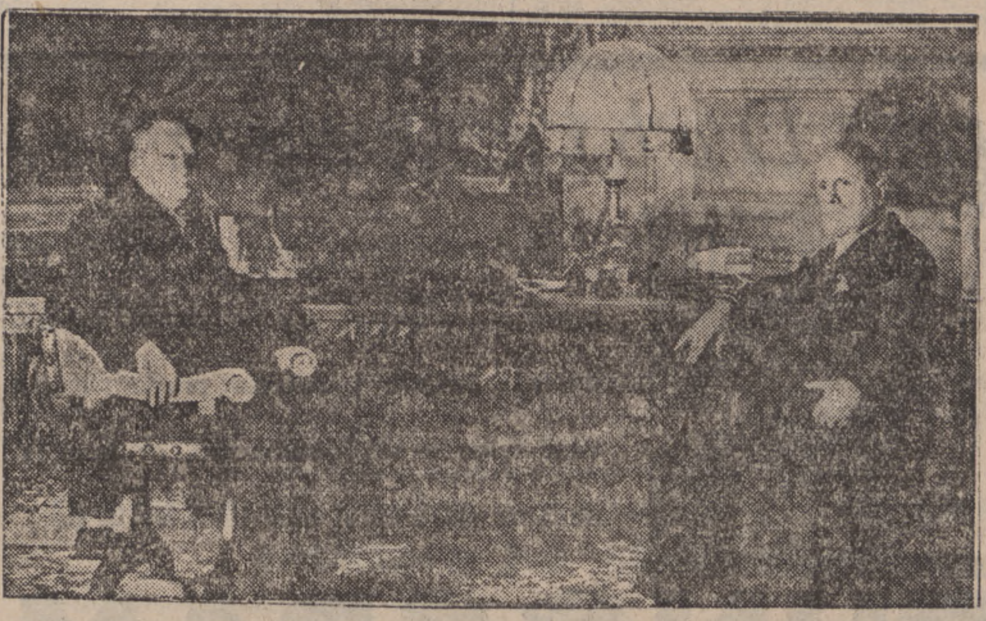
po defraudacji 1800 zł.

W dniu 1 bm. uciekł z Kalisza w kierunku Poznania urzędnik wydziału dla spraw bezrobocia tamtejszego magistratu niejaki Aleksander Zajcew. Po ucieczce napisał list do zarządu miasta, w którym doniósł, że popełnił defraudację *na sumę 1.800 zł* i że w dniu 3 bm. o godz. 12 w nocy *odbierze* sobie życie.

Zajcew pojechał do Poznania, gdzie rzekomo zamieszkała jego narzeczona. Kaliski wydział śledczy mając te informacje, wysłał w ślad za nim swoich wywiadowców. Zajcew zmylił czujność policji i pojechał do Ostrowa. Na dworcu zjadł kolację, a następnie, nie zapłaciwszy rachunku, wyszedł bez palta i czapki na peron, wsiadł do czwartej klasy pociągu, idącego w kierunku Kalisza i wystrzałem z rewolweru odebrał sobie życie. Zaalarmowani pasażerowie i służba kolejowa znaleźli leżącego na podłodze nieprzytomnego mężczyznę z raną postrzałową w głowie.

Desperata przewieziono natychmiast do szpitala w Ostrowie. Nie odzyskawszy przytomności, zmarł w drodze.

Pierwsze spotkanie

W pałacu weneckim w Rzymie Litwinow na Konferencji z Mussolinim.

Sztekker i Krauser w Wiedniu na międzynarodowych zawodach

W międzynarodowych zawodach zapaśniczych odbywających się w Wiedniu *Polak Krauser pokonał Sydowa (Niemcy)* a Oliveira (Portugalja) został po raz pierwszy pokonany przez Leskinowicza (Łotwa) po 57 minutach walki.

Sztekker walczy ze zwycięzcą Oliveiry Leskinowiczem, a poza konkursem Krauser spotyka się z Oliveirą.

Sztekker, jak zaznaczają dzienniki wiedeńskie, znajduje się w bardzo dobrej formie. Ostatnią swoją walkę z Kwarjanim wygrał w ciągu dwóch minut.

Król Szwecji wręczy nagrody laureatom Nobla

Dnia 10 grudnia, w rocznicę śmierci Alfreda Nobla odbędzie się uroczyste wręczenie nagród *przez króla Szwecji* laureatom nagrody Nobla. Wysokość nagród w roku bieżącym sięga *170.000 koron szwedzkich*. W roku bież., jak wiadomo laureatami są *Iwan Bunin* (literatura) M. T. Hunt Morgan (medycyna i fizjologja), *Wener Heissenberg* (fizyka, nagroda z r. 1932), *Erwin Schrödinger i Dirac* (fizyka, nagroda podzielona za rok 1933). W dziale chemji, jak wiadomo, nagrody w bież. roku nie przyznano.

Wręczenie nagród odbędzie się w Palacu Koncertów w obecności przedstawicieli świata naukowego, dawnych laureatów, członków rodziny królewskiej, przedstawicieli korpusu dyplomatycznego itd. Z laureatów tegorocznych nieobecny będzie jedynie *T. Hunt Morgan*.

Tysiące ofiar mrozu na Syberji

Niespodziewanie nawiedziła Syberję fala straszliwych mrozów. W przeciągu kilku godzin temperatura spadła o przeszło *30* stopni!

Ofiarami katastrofy stali się robotnicy rosyjscy, mieszkający tysiącami w nędznych barakach, skleconych licho z desek. Nieszczęśliwi ponieśli masowo śmierć przeważnie we śnie. Na polach leżą liczne zwłoki zamarzłych ludzi.

Pozostali przy życiu robotnicy palą w rozpaczy wszystko, co im wpada w rękę, aby ogrzać baraki. Wszystkie zapasy zboża padły już ofiarą płomieni.

Wojna w Chinach

Armja nankińska w ofensywie

Z Szanghaju donoszą, że ultimatum, skierowane przez marszałka Czang-Kai-Czeka do rządu rewolucyjnego prowincji Fu-kien, pozostało bez odpowiedzi.

Ponieważ termin ultimatum już upłynął, naczelne dowództwo wojsk chińskich na telegraficzne polecenie marszałka Czang-Kai-Czeka rozpoczęło działania wojenne przeciwko wojskom rządu Fu-Kien. Armja nankińska przystąpiła do ofensywy na całym froncie.

Strzały w powietrze w izbie deputowanych

Aresztowano w pałacu burbońskim osobnika, który przedostawszy się niespostrzeżenie na dziedziniec Izby Deputowanych, *dwukrotnie strzelił z rewolweru w powietrze*. Przypuszczają, że jest to chory umysłowo, który w ten sposób chciał zwrócić na siebie uwagę.

Za zamachy bombowe na tramwaj

23 oskarżonych w procesie warszawskim

Warszawski Sąd Okręgowy przystąpił do rozpoznania sprawy będącej echem strajku tramwajarzy w Warszawie z przed dwóch lat. Ławę podsądnych zajmuje 23 oskarżonych z Kwiatkowskim, Krakowiakiem i Jakobsfeldem na czele pod zarzutem przygotowania zamachów bombowych na tramwaje, a nawet wykonania jednego takiego zamachu przez rzucenie petardy na elektrowóz mijający ul. Czerniakowską. Wskutek eksplozji wagon został częściowo uszkodzony i kilka osób odniosło lżejsze obrażenia cielesne.

Rozprawie przewodniczyć będzie sędzia Dębicki przy udziale sędziów Kotarby i Werlina.

Do sprawy powołano 120 świadków, wobec czego proces potrwa kilka dni.

Wdowa po synie Aleksandra III.

prawuje się ze skarbem państwa

Na dzień 11 bm. wyznaczona została w sądzie apelacyjnym w Warszawie sprawa wdowy po rosyjskim wielkim księciu Michale, Natalji Brasowej przeciwko skarbowi państwa powództwo o majątek pod Częstochową przejęty przez państwo polskie na mocy Traktatu Ryskiego, jako należący do dynastji Romanowych.

Obrona Brasowej wywodziła, że majątek został nabyty prywatnie za gotówkę przez cara Aleksandra III od osoby prywatnej i jako własność prywatna w drodze spadku przeszedł na własność syna jego w. księcia Michała, a po jego śmierci jeszcze przed zawarciem Traktatu Ryskiego przeszedł do Brasowej, która na mocy statutu domu Romanowych, nietylko nie była nigdy członkiem domu panującego gdy tymczasem Traktat Ryski mówi o majątkach osób, które były członkami dynastji panującej.

Przedmiotem rozprawy sądu apelacyjnego będzie skarga Brasowej na wyrok sądu okręgowego w Częstochowie, oddalający jej powództwo.

Na osiach wagonu z Francji do Polski

Policja w Osnabrueck aresztowała na dworcu 3-ch obywateli polskich, którzy odbywali podróż z Polski do Francji na osiach wagonów.

Ukarani oni zostaną za nielegalne przekroczenie granicy, poczem odstawieni będą do Polski.

9.489 osób z Polski wyemigrowało

W ciągu pierwszych dziesięciu miesięcy b. r. wyjechało z Polski ogółem 31.548 emigrantów, w tem 10.383 do krajów europejskich i 15.163 do krajów pozaeuropejskich. Do Palestyny wyjechało 9.489 emigrantów.

Skazany oszczerca ministra — Olpiński

uciekł do Niemiec i pracuje w biurze propagandy Rzeszy

Podczas głośnego procesu Olpińskiego oskarżonego o zniesławienie min. Starzyńskiego, prokurator pociągnął do odpowiedzialności karnej jednego ze świadków, Jakóba Dudlera. Lwia część rewelacji Olpińskiego, które miały poprzeć oszczerstwa rzucone na ministra, oparta była na informacjach od Dudlera. Ten powoływał się zkolei na rozmowy z różnemi osobami urzędowemi, od których miał czerpać wiadomości. Rzekomi informatorzy Dudlera kategorycznie zaprzeczyli wszystkiemu, co mówił. Wobec tego prokurator nakazał aresztowanie świadka i pociągnął go do odpowiedzialności karnej.

Sprawa Dudlera rozpatrywana była w Sądzie Okręgowym w Warszawie.

Na wstępie rozprawy obrońca Dudlera adw. Kryształ postawił wniosek o przesłuchanie Olpińskiego w charakterze świadka.

Olpiński, o którym szczególnie szeroko rozpisywała się prasa opozycyjna, a zwłaszcza „narodowa" przed procesem jak i w toku samego procesu, a to ze względu na pewien posmaczek polityczny, jakim chciała otoczyć ten proces, po prawomocnym skazującym wyroku uciekł zagranicę i obecnie, jak się okazało wedle informacji adw. Kryształa, ma być referentem spraw polskich w biurze propagandy Rzeszy Niemieckiej. Obrońca prosił o przesłuchanie Olpińskiego w drodze rekwizycji za pośrednictwem naszej placówki w Berlinie.

Sąd postanowił proces odroczyć i zwrócić się z odpowiednim wnioskiem do MSZ.

NA SEZON ZIMOWY

POLECA W WIELKIM WYBORZE: Płaszcze damskie — męskie, jesionki, ubrania, swetry, futra — kurtki — materiały wełniane — bawełniane

5654

WOJCIECH MIKOŁAJCZYK — GDYNIA, Świętojańska 12

Ceny najniższe! SKŁAD BŁAWATÓW — TOWARY KRÓTKIE I KONFEKCJA Solidne gatunki!

Zbrodnicza akuszerka zamieniła dziecko

Zrozpaczona matka po 9 latach wpadła na trop zbrodni

Władze śledcze wdrożyły obecnie dochodzenie w niecodziennej sprawie zamiany dziecka, która miała zajść jeszcze przed 9 laty. — Szczegóły przedstawiają się następująco:

Przed 9 laty w jednym ze szpitali wileńskich M. G. urodziła dziecko z utęsknieniem oczekiwane przez rodziców.

Radość z potomka nie była długotrwałą, gdyż po krótkim czasie rodzice przekonali się, że mały Jureczek nie rozwija się normalnie. Chłopak nie tylko nie odróżniał kolorów, ale nie poznawał nawet matki i ojca. Zrozpaczeni rodzice zwrócili się o radę do lekarza, specjalisty, który stwierdził pewną anomalję w budowie czaszki, radził jednak, by z ostateczną decyzją zaczekać jeszcze rok zanim dziecko nie rozrośnie się, co ułatwi postawienie prawdziwej djagnozy.

Lecz i następny rok nie przyniósł poprawy. Jureczek rósł i krzepł fizycznie, ale umysłowo nie rozwijał się.

Ponieważ niedorozwinięty chłopiec przeszkadzał matce w pracy, przeto oddano go na wychowanie babce i dopiero wówczas, nie mając stale swego nieszczęścia przed oczyma, matka kaleki zaczęła doszukiwać się powodów nieszczęścia jej dziecka, które przyszło przecież na świat od ludzi zupełnie zdrowych jak umysłowo tak i fizycznie.

Małżonkowie postanowili dać się zbadać. Poddano ich wszelkim badaniom z wynikiem korzystnym. Żadnych oznak choroby, któraby mogła wpłynąć na niedorozwój dziecka u obojga rodziców nie znaleziono. G. przypadkowo spotkała lekarza, do którego w swoim czasie zwróciła się po poradę. W trakcie rozmowy Marja opowiedziała lekarzowi, że w godzinę po porodzie, akuszerka orzekła, że dziecko ma niedokładność języczka, wobec czego zabrała je ze sobą rzekomo na operację do kliniki U. S. B. Po 3 godzinach nieobecności akuszerka przyniosła dziecko zpowrotem, lecz jak sobie Marja G. przypomina, nie zauważyła żadnych śladów zabiegu chirurgicznego.

Oszołomiony tem zwierzeniem lekarz zwrócił uwagę, że zachowanie się nieznanej akuszerki było więcej niż podejrzane, gdyż po pierwsze nie mogła ona stwierdzić u noworodka niedokładności w jamie ustnej, po drugie żaden lekarz nie podjąłby się operacji, zanimby dziecko nie poddane zostało kilkudniowej conajmniej obserwacji. Lekarz wyraził przypuszczenie, że akuszerka mogła dziecko zamienić, co uczyniła naturalnie za pieniądze otrzymane od innej kobiety.

Ponieważ przypuszczenie lekarza ma bardzo dużo cech prawdopodobieństwa, p. Marja wszczęła poszukiwania za akuszerką, a jednocześnie zwróciła się również do kliniki, gdzie miała być dokonana rzekoma operacja. Mimo skrzętnych poszukiwań potwierdzenia o takiej operacji w książkach nie znaleziono, co potwierdza przypuszczenie o zamianie dziecka.

Na ślad nieznanej akuszerki, która dopuściła się zbrodni zamiany dziecka, narazie nie natrafiono.

W mistrzostwach ping-ponga w Paryżu

nasze drużyny na czwartem miejscu

W Paryżu zakończone zostały ping-pongowe mistrzostwa świata, w których udział brała reprezentacja Polski.

W ostatecznej klasyfikacji drużynowej panów pierwsze miejsce zajęły Węgry — *11 zwycięstw*, 2) Czechosłowacja — 9 zwycięstw, 3) Austrja — 8 zwycięstw. Na czwartem miejscu sklasyfikowały się: Polska, Francja i Łotwa, mając *po 7 zwycięstw*, 7) Anglja — 5 zwyc., na ósmem miejscu: Indje i Jugosławja po 4 zwyc., 10) Szwajcarja — 2 zwyc., 11) Belgja — 1 zwyc., 12) Holandja 0 zwyc.

W klasyfikacji pań:

1) Austrja — 5 zwyc., 2) Węgry — 4 zwyc., 3) Czechosłowacja — 3 zwyc., 4) Anglja — 2 zwyc., 5) Francja — 1 zwyc., 6) Holandja — 0.

Polska w ostatnim dniu turnieju pokonała: *Francję* — 5:4, *Jugosławję* 5:2, *Belgję* 5:1.

Natomiast w meczu z *Czechosłowacją* Polacy doznali porażki w stosunku 1:5.

„Czarni" lwowscy wycofali się z rozgrywek ligowych

Warszawa, 7. 12. (Pat). Jak już donosiliśmy, drużyna Czarnych nie stanęła w ubiegłą niedzielę do walki z W. K. S. Śmigły o wejście do Ligi. Obecnie dowiadujemy się, że lwowski klub zdecydował wycofać się całkowicie z dalszych rozgrywek o miejsce w Lidze, wobec czego Garbarnia ma zapewnione pierwsze miejsce w rozgrywkach eliminacyjnych i tem samem wchodzi do Ligi, a raczej w niej pozostaje.

Przy zepsutym żołądku, zaburzeniach trawienia, niesmaku w ustach, bólu w skroniach, gorączce, zaparciu stolca, wymiotach lub rozwolnieniu już jedna szklanka naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa działa pewnie, szybko i dodatnio. Zalecana przez lekarzy.

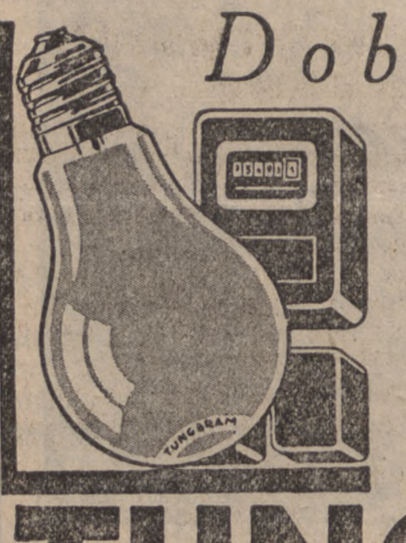
Ćwierć miljona wygrał i przegrał

A żona jego otruła się

Do jednej z lecznic prywatnych w Warszawie przywieziono w stanie bardzo ciężkim mieszkankę osady Zagość pod Radością, 26-letnią Gustawę B., która otruła się jakimś niewiadomym środkiem. Jak ustaliły dochodzenia powody które skłoniły Gustawę B. do samobójstwa są istotnie niezwykłe.

Mąż desperatki wygrał przed kilku miesiącami 250.000 zł. na loterji, pieniądze te jednak wkrótce przegrał w ruletę. Gdy małżonkowie stanęli wobec grożącej im ruiny, Gustawa B. postanowiła odebrać sobie życie.

Dobra-czy zła?

Wygląd zewnętrzny żarówki tego Ci nie powie — dopiero w użyciu poznasz jej wydajność światła i zużycie prądu. Kupuj więc tylko wysokogatunkowe, ekonomiczne żarówki znanej marki

TUNGSRAM

Z sprzedawcy gazet — arcybiskupem

Od 3 centów zarobku dziennego

Na niedawno odbytem zebraniu sprzedawców dziennika katolickiego „Catholic bulletin" w St. Paul w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej między innymi przemawiał do młodocianych kolporterów ks. arcybiskup Murray, opowiadając, jak to on sam jako 10 letni chłopiec został sprzedawcą gazet. Pewnego dnia wyprosił od matki pięć centów i z takim kapitałem zakładowym rozpoczął kolportaż. Niewiele mógł nawet i w owe czasy kupić za te pieniądze, ale co sprzedał jedne numery, kupował drugie i przy takim ciągłym obrocie miał pod wieczór 3 centy czystego zysku.

Zachęcony takim wynikiem, tak sprężyście zajął się pracą kolporterską, iż w niezbyt długim przeciągu czasu uciułał sobie z zarobków dwieście dolarów, to jest sumę, która pozwoliła mu wstąpić do szkoły średniej. Jako więc sam były kolporter, arcybiskup gorąco zachęcał swych „młodszych kolegów" do gorliwego kolportowania „Catholic bulletin", nie szczędząc im przytem rad praktycznych ze swego własnego doświadczenia.

Już jest wszędzie do nabycia

REPORTAŻ

TYGODNIK POŚWIĘCONY ŻYCIU ŚWIADOMEMU

PRZEGLĄD WSZECHŚWIATOWY

8019

Cena 30 groszy

Redakcja: Warszawa, Poznańska 14.

„Dar Pomorza" w Brazylji

Od kapitana statku „Dar Pomorza" Maciejewicza nadeszła depesza następująca: Okręt przybył szczęśliwie do *Paranagua w Brazylji*. Na pokładzie wszystko w porządku. Po kilkutygodniowym pobycie w tym porcie, Dar Pomorza, odpłynie do *Capetown*, a następnie do *Lebito* (Angola). W Gdyni okręt spodziewany jest około 15 kwietnia.

Prawo małżeńskie

W związku z wiadomościami, jakoby Komisja Kodyfikacyjna opracowywała obecnie projekt nowego prawa małżeńskiego osobowego, dowiadujemy się, że informacje te nie odpowiadają prawdzie. Komisja Kodyfikacyjna ukończyła już dawno prace nad prawem małżeńskiem osobowem, obecnie zaś przygotowuje projekt prawa małżeńskiego majątkowego.

Nagroda dla najlepszego czytelnika

Instytut Narodowy Bibljotek Szkolnych i popularnych w Rzymie ufundował nagrodę dla najlepszego czytelnika, to znaczy dla takiego, który w przeciągu roku wykaże w wyborze książek *największą dozę inteligencji i chęci kształcenia się*.

Lwiątka w samolocie

W podróży z Warszawy do Lwowa

Z lotniska warszawskiego na Okęciu wystartował samolot pasażerski polskich linij lotniczych „Lot", mając na pokładzie niezwykłych pasażerów. Samolotem tym poleciały mianowicie do Lwowa dwa lwiątka. Zapakowano je do dużych koszyków, otulono kocami i włożono do bagażowników, znajdujących się w kadłubie samolotu za kabiną. Pasażerów tych wysłał dyrektor warszawskiego ogrodu zoologicznego do jednego z zakładów we Lwowie, celem przeprowadzenia naukowych doświadczeń.

33 lata sypiał w trumnie aż zakończył w niej życie

We Francji w okolicy Boulogne Sur Mer przed kilku dniami zmarł 63-letni właściciel ziemski. Znany ze swej orginalności i poza granicami swego kraju.

Był to oryginał, który od 1900 r. sypiał w trumnie, zamówionej przez siebie, a bardzo ozdobnej. W tej samej trumnie zmarł.

Trumna tego dziwaka była takich rozmiarów, że nie mogła się pomieścić w normalnym grobie. Rodzina zmarłego zmuszona była zamówić mniejszą, wzorowaną na pierwszej i dopiero wtedy odbył się pogrzeb nieboszczyka.

Fatalny los ściga Drexlerów

Znany kupiec lwowski powiesił się na haku

We Lwowie popełnił samobójstwo znany kupiec Kazimierz Drexler. Firma Drexlerów istnieje we Lwowie przeszło 100 lat i w branży swojej przodowała na terenie Małopolski.

Kazimierz Drexler, który jako przedstawiciel trzeciego pokolenia tej firmy, prowadził sklep swój na pl. Kapitulnym, przechodził bardzo ciężkie czasy. Do magazynu bielizny i pościeli p. Drexlera coraz rzadziej poczęli zaglądać klijenci i p. Drexler nie zawsze mógł wywiązywać się ze swoich zobowiązań. Wszystkie te przejścia do tego stopnia odbiły się na jego zdrowiu, że wpadł w silny rozstrój nerwowy, tak, że rodzina musiała go oddać na leczenie do Zakładu w Kulparkowie, gdzie przebywał przez 15 miesięcy.

Przed dwoma tygodniami Zakład Kulparkowski zwolnił go i oświadczył, że z powodu przepełnienia oddaje chorego pod opiekę rodziny. P. Kazimierz Drexler zamieszkał w osobnym pokoju i w ostatnich dniach zupełnie się uspokoił.

Niedługo potem Drexler prawdopodobnie w przystępie ataku nerwowego, powiesił się na haku, wbitym w ścianę okręcając sobie szyję potrójnie złożonym sznurem, używanym do wieszania bielizny.

Rodzinę Drexlerów prześladuje fatum. Przed kilku laty popełnił samobójstwo przez zastrzelenie się Włodzimierz Drexler, student praw. Następnie powiesił się inż. Ignacy Drexler, wkońcu tą samą śmiercią zginął p. Kazimierz Drexler.

Zmarły osierocił żonę i trzy córki.

B. dyrektor firmy „Atlantic" przed sądem

Dziewiąty dzień sensacyjnego procesu

Dziewiąty dzień procesu „Atlantic'u" był dniem, obfitującym w szereg sensacyjnych momentów.

Jako pierwszy zeznawał kapitan portu Kański, który stwierdził, że nieraz późne podstawienie statków powodowały warunki techniczne w porcie, które mimo, że dzisiaj znacznie się poprawiły jednak pozostawiają jeszcze dużo do życzenia.

Następnie przed sądem przewinęli się następujący świadkowie. **Sasówna**, b. kasjerka f. „Atlantic", która stwierdza, że **wypłacała zwykle po 300 zł** osk. Mosiewiczowi z fikcyjnego koszta podróży Wolfartha zawsze w chwili, **gdy w gabinecie dyrektora czekał oskarżony Antoniewicz.**

„MUROWANY KWIECIEŃ" ZOSTAŁ NARUSZONY.

Św. Erbrychówna, wyznaczona po wykryciu nadużyć Mazura do pomocy a jednocześnie kontroli Wolfartha, opowiada, że sporządzając bilans stwierdziła, że bilans się nie zgadza. Wolfarth kazał jej wziąć za podstawę według słów jego „murowany kwiecień". Kiedy p. Er. zobaczyła, że coś jest nie w porządku odezwała się do Wolfartha: „Panie W. ja muszę naruszyć pański „murowany kwiecień". **Wziąwszy za podstawę inny miesiac natrafiła na przerobione konto rozliczeniowe, gdzie 100 było przerobiono na 900 zł, a gdzie po zatem były inne nieścisłości.**

Następnie świadek **Borzestowski** opowiada jak kiedyś Wolfarth odgrażał się w biurze: **„Ja nie zrobię tak, jak Bartczak, i pokazując coś w ręku dodał — to mi wystarczy; stary będzie płakał i będzie płacił!"**

20 ZŁOTYCH ZA FAŁSZYWE ZEZNANIA.

W tej chwili uroczyście i dumnie wkracza na salę **Eugenjusz Kowalski, b. pracownik działu bunkrowego w f. „Atlantic".** Zbliżając się do **stołu sędziowskiego składa przed przewodniczym dwie błyszczące dziesięciozłotówki.**

Św. Kowalski (głośno): Zanim przystąpię do swoich zeznań składam na ręce Wysokiego Sądu 20 złotych, które dał mi swego czasu adw. Mosiewicz, abym składał zeznania przeciwko podkom. Bocheńskiemu i Bartczakowi".

Świadek prędko opowiada, jak kiedyś **został zaproszony** do biura mecenasa Mosiewicza, **gdzie świadek opowiadał swe żale, dotyczące Bartczaka.** Wówczas adwokat Mosiewicz **zapytał go co mu jest wiadomem o stosunkach,** łączących podkom. Bocheńskiego z Bartczakiem. Za kilka dni św. Kowalski znowu odwiedził biuro mec. Mosiewicza i w czasie rozmowy powiedział, że Bartczak jest człowiekiem podłym.

Na to odezwał się adw. Mosiewicz temi słowy: **„Trudno i darmo, trzeba coś przedsięwziąć przeciwko zdecydowanym wrogom „Atlanticu" Bocheńskiemu i Bartczakowi.** Niech **Pan pokieruje tą akcją i zbierze jaknajwięcej dowodów przeciwko nim.** Dał wówczas te 20 złotych, ponieważ świadek był bez pracy.

Przewodniczący: Dlaczego Pan wówczas nie doniósł prokuratorji, a dopiero dziś zeznał to przed Sądem?

Świadek twierdzi, że początkowo nie zdawał sobie z tego sprawy, a zrozumiał dopiero wówczas, kiedy po dwóch czy trzech dniach adw. Mosiewicz przeprosił go za trudzenie i oznajmił mu, że go więcej nie potrzebuje.

Co do zdania o Bartczaku, świadek go mimo wszystko nie zmienił. Mówi o doznanej od niego krzywdzie. Twierdzi, że jest to człowiek niegodziwy.

O Mazurze opowiada, że był ze świadka w czasie pracy jego niezadowolonym, ponieważ ten czynił zbyt małe oszczędności bunkrowe, co jest nieprawdą, **gdyż zawsze z każdego ładunku od 20 do 30 ton świadek „oszczędza".** Opowiada, że firma często dostarczała nielegalnie **węgla eksportowego na bunker dla statków żeglugi przybrzeżnej.**

Prokurator wnosi **o przesłanie do aktów prokuratorji tej części zeznań świadka Kowalskiego, które tyczą się rozmowy z adw. Mosiewiczem.**

Adwokat Etinger: Nie mamy nic przeciwko temu wnioskowi pana prokuratora. Zastrzegamy się tylko, że zeznanie to przesłane zostanie w całości, t. z. po interpelacji świadka przez kolegę Mosiewicza, w tej bowiem formie, w mojem przekonaniu, oświadczenie pana prokuratora obrony nie interesuje.

Prokurator: Składam oświadczenie, które interesuje Sąd a nie panów obrońców!

„GALERJA GDYŃSKICH PRZESTĘPCÓW".

Następują pytania obrońców, skierowane do św. Kowalskiego.

Adw. Ettinger: Czy odwiedzając adw. Mosiewicza nie przyniósł pan z sobą jakichś dokumentów lub manuskryptu, mówiąc o zamiarze wydania jakiejś broszurki czy książki?

Św. K.: Tak, to była broszurka p. t. „Galerja Gdyńskich Przestępców". Opisywałem Bartczaka, jego działalność w Rosji Sowieckiej i jego dalsze sprawki. Proponowałem adw. Mosiewiczowi wydać to drukiem. A kiedy wyszły na jaw nadużycia w firmie „Atlantic" wstrzymałem się, bo czekałem na to, kogo jeszcze w tej broszurze będę mógł umieścić!

Adw. Ettinger stawia świadkowi jeszcze kilka pytań, które widocznie nie trafiają do przekonania świadka, gdyż nagle w ordynarnej formie odpowiada, że nie będzie odpowiadał na „zaskoczki" adwokata. Adwokat jednak mało się przejmuje niezadowoleniem świadka i zadaje mu jeszcze dalsze pytania.

Adw. Ettinger: Czy pan podjął się akcji przeciw podkomisarzowi Bocheńskiemu?

Św. K.: Nie!

Adw. Ett.: O ile pan przyjął pieniądze, to na to chyba niema lepszego dowodu!

Św. K.: Nie miałem nawet czasu dać odpowiedzi, bo na adwokata ktoś czekał, wsadziłem tylko pieniądze do kieszeni...

Przewodniczący: Czasu dużo nie potrzeba, żeby nie wziąść pieniędzy! Świadek twierdzi jednak, że ciągle brakowało mu czasu, a, że mimo ciężkich czasów pieniędzy tych nie wydał, i że złożone dziesięciozłotówki **są te same, które otrzymał od adwokata Mosiewicza** (wybuch wesołości na sali, która widocznie nie wierzy w autentyczność 20 zł).

Adw. Ettinger: W jakiej formie mówił do pana adw. Mosiewicz, czy nie mówił, żeby zebrać najpierw dowody obciążające a potem na ich podstawie zeznawać?

Świadek nie pamięta dokładnie formy, w jakiej słowa te zostały przez adw. M. wypowiedziane.

Następują zeznania dalszych świadków urzędników f. „Atlantic" i pracowników kolejowych. Zeznania te nie wnoszą do sprawy nic ciekawego, acz kolwiek niektóre z nich dostarczają pewnego materjału dla prokuratora, przeważnie w związku z resztkami węgla i protegowaniem specjalnie transportów „Atlantic'u" na kolejach.

(C. d. w nr. poniedziałkowym).

Godziny handlu

w okresie przedświątecznym

Ze względu na przypadającą w dniu 24 bm. niedzielę, wskutek czego Wigilja ulega przesunięciu na dzień 23 bm., sprawa godzin handlu w okresie przed świętami Bożego Narodzenia w rb. wymagała specjalnego unormowania.

W związku z tem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, po porozumieniu z Ministerstwem Opieki Społecznej, zarządziło w czwartek, 7 bm. okólnikowo co następuje: W niedzielę, 17 bm., która w rb. jest niedzielą przedświąteczną, sklepy mogą być otwarte od godz. 13 do godz. 18. W ciągu dni następnych t. j. od 18 do 22 bm. godziny handlu przedłużone będą o dwie godziny do godz. 21. W sobotę 23 bm., jako w dzień wigilijny, sklepy mogą być otwarte jedynie do godz. 18. W niedzielę 24 bm. dozwolone jest otwarcie wyłącznie sklepów spożywczych **od godz. 7 do 10 rano i kwiaciarń.**

Dodać należy, że dotychczasowe informacje w tej mierze były jedynie wolną interpretacją przepisów, a nie definitywnem zarządzeniem, które wyżej podaliśmy.

Egzekutor-hulaka przetrwonił pieniądze skarbowe

Jan Schmiedt, lat 37, był w Chełmnie egzekutorem skarbowym, a zarazem — jak się na rozprawie okazało — **człowiekiem lekkiej ręki**, który lubił się bawić i w trakcie zabawy nie rozróżniał zbytnio, **czy swoje wydawał pieniądze, czy też skarbowe.**

Przeprowadzona kontrola wykazała, że w krótkim stosunkowo czasie, bo od 9 do 26 sierpnia Schmiedt **przywłaszczył sobie z pieniędzy podatkowych i różnych opłat skarbowych, ściągniętych od płatników, 1167 zł 61 gr.**

Oskarżony początkowo przyznał się do winy, na rozprawie jednak tłómaczył się, że pieniądze te zostały mu skradzione.

Sędzia nie dał wiary tym wykrętom, i zasądził lekkomyślnego egzekutora **na 3 lata więzienia**, pozbawienie obywatelskich praw przez lat 5, i 150 zł kosztów sądowych.

Krewka Niemka zdzieliła sąsiadkę siekierą po głowie

Niemiec rolnik Bromund, zam. w Dalkach, skracając sobie drogę przy zwożeniu produktów z pola przejeżdżał zazwyczaj przez podwórze obejścia swych sąsiadów Niklangów. Pewnego razu jesienią br. Bromund wraz z żoną, wioząc kartofle z pola, **zastali bramę Niklangów zamkniętą.** Wówczas Luiza Bromundowa przyniosła ze swego domu siekierę i zaczęła bramę rozbijać, co widząc Niklangowa, wybiegła z domu i stanęła w obronie swej własności. W czasie kłótni, jaka powstała **między obu kobietami, Bromundowa uderzyła sąsiadkę obuchem siekiery po głowie, zadając** jej ciężką ranę.

Za czyn ten wojownicza Luiza B. zasiadła na ławie oskarżonych, a sędzia uznał ją winną zadania ciężkiego urazu cielesnego, i zasądził ją **na jeden rok więzienia, zawieszając** karę na przeciąg 5 lat. Ponadto Sąd nałożył na nią koszty sądowe w kwocie 40 zł.

Dlaczego

narażać się na straty

?

Tylko **Mydło Regera** zakupuje się korzystnie, gdyż już w fabryce zostaje całkowicie wysuszone.

8054

Triumf sztuki polskiej

na wystawie w Brooklynie

Otwarta niedawno w *Brooklynie w U. S. A. wystawa sztuki polskiej* znalazła głośne echo w prasie amerykańskiej. Poniżej podajemy niektóre z tych głosów:

„Brooklyn Daily Eagle" wyraża zachwyt nad eksponatami polskiej sztuki ludowej i podkreśla, że podobna wystawa polskich dzieł zdobyła złoty medal w Paryżu w r. 1925.

„New York Times" zamieszcza krytykę pióra Edwarda Alden Jewella. Autor wysuwa na pierwszy plan *dzieła sztuki ludowej, oryginalne w swem ujęciu, o tak bogatym kolorycie.* Imponujące wrażenie sprawiają olbrzymie freski, twór fantazji *Zofji Stryjeńskiej.*

„New York American" w artykule pióra Malcolma Vaughana, stwierdza, że wyrazem *radosnego triumfu Polski z racji odzyskania jej wolności i niepodległości, jest wspaniały i bujny rozwój twórczości artystycznej.* Aczkolwiek autor odnosi się z uznaniem dla malarstwa nowej szkoły polskiej, jej rzeźby oraz dzieł sztuki stosowanej, to jednak w *dziale drzeworytów widzi niewyczerpaną skarbnicę twórczości,* która coraz dalej się rozwija i zapowiada na przyszłość jeszcze ciekawsze i cenniejsze owoce.

Córka Stefana Żeromskiego w Gdyni

Na zaproszenie Oddziału Morskiego Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich w dniu 7 bm., przybyła z Warszawy do Gdyni na uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci Stefana Żeromskiego, ufundowanej przez dziennikarzy gdyńskich, **córka wielkiego pisarza panna Monika Żeromska.** Pannę Żeromską w imieniu Morskiego Oddziału Syndykatu powitali **na dworcu** pp. red. Barański i red. Arciszewski.

Podział podatków między samorządy

W ministerstwie przemysłu i handlu **odbyła** się konferencja przedstawicieli izb przemysłowo-handlowych oraz izb rzemieślniczych w sprawie zaprojektowania zasad podziału wpływów z 15 proc. podatku do świadectw przemysłowych pomiędzy organizacje samorządu przemysłowo-handlowego i rzemieślniczego.

W torebce... Sukces, którego Pani pragnie jest „w torebce", jeżeli i w torebce Pani znajduje się trochę wspaniałego pudru 5 Fleurs-Forvil.

Dlaczego aresztowano 23 palaczy na „Polonji"?

Szczegóły zatargu w porcie Constanzy

Jak już donosiliśmy, na polskim statku transatlantyckim „Polonja", kursującym obecnie na linji Constanza — Haifa, doszło do **ostrego zatargu pomiędzy częścią załogi a komendą statku.** W wyniku tego zatargu cała załoga palaczy w liczbie 23 ludzi została aresztowana, odwieziona pod eskortą do kraju i osadzona w areszcie śledczym w Wejherowie.

Na podstawie informacyj zaczerpniętych z miarodajnego źródła aresztowanie marynarzy miało uzasadnione powody, a sam przebieg wypadku przedstawiał się następująco:

Dnia 27 listopada br. **otrzymał wypowiedzenie z pracy jeden z palaczy,** jako dotknięty chorobą zakaźną. Wypowiedzenie nastąpiło na mocy **paragr. 70 p. 5 Ustawy o służbie marynarza.** W związku z tem inni palacze solidarnie zażądali pozostawienia swego kolegi w pracy. Ponieważ żądaniu temu kapitan statku, ze względów zasadniczych, oraz zdrowotnych nie mógł uczynić zadość, przeto **4 palaczy wypowiedziało pracę natychmiast, zaś 19 innych palaczy w dniu 28 listopada br.** W dniu tym, z wyjątkiem 1 palacza i 2 węglarzy wszyscy pozostali palacze i węglarze **odmówili przystąpienia do pracy.**

Na zwróconą im uwagę przez kapitana Knoetgena w obecności 1-go i 2-go mechanika o poważnych skutkach ich postępowania, gdyż każde zbiorowe wystąpienie zagranicą traktowane jest **według obowiązujących ustaw jako bunt, a za bunt grozi kara od jednego do trzech lat więzienia — oświadczyli wszyscy po półgodzinnym namyśle, iż dokładnie zdają sobie z tego sprawę, jednak do pracy nie przystąpią.**

Wobec takiego stanowiska palaczy, kapitan **zarządził wypłacenie im całkowitego zarobionego wynagrodzenia,** a potem odstawiono ich do Gdyni pod eskortą policyjną.

Dnia 1 grudnia br. palacze ci zostali osadzenie w więzieniu śledczem w Wejherowie, gdzie oczekiwać będą rozprawy która odbędzie **się po przeprowadzeniu dochodzeń przez władze śledcze.**

Za nieotrzymanie wódki - nożem w brzuch

3 września br. odbywała się zabawa w oberży **Jarmarka w Łęgu.** W czasie zabawy jeden z podchmielonych uczestników **Henryk Reichenbach,** lat 25, zażądał od gospodarza wódki. Gdy Jarmark nie chciał mu jej dać, Reichenbach wyciągnął nóż i zaczął nim grozić, mówiąc: „Ja was tu wszystkich zakatrupię!".

W ferworze pijackim wymachując nożem, **pchnął nim w brzuch niejakiego Ottona Wicherta, raniąc go bardzo ciężko.** Sąd wymierzył Reichenbachowi **1 rok więzienia.**

Sądził wszystkie sprawy sędzia S. O. Nawrocki, oskarżał prokurator Błęcki, protokół prowadził sekretarz S. O. Torbicki.

Zwolnienia i mianowania notarjuszów

Dalsze zmiany osobowe w notarjacie

W związku z reorganizacją notarjatu przeprowadzaną na terenie całej Rzeczypospolitej nastąpił dalszy szereg zmian osobowych wśród notarjuszów.

Minister sprawiedliwości mianował: em. prokuratora sądu okręgowego w Kaliszu Stefana Kuczyńskiego — notarjuszem przy wydziale hipotecznym sądu okręgowego w Kaliszu; em. wiceprokuratora sądu apelacyjnego w Warszawie Zygmunta Maciuszewskiego — pisarzem hipotecznym w Otwocku; em. podprokuratora sądu okręgowego w Płocku — notarjuszem w Brześciu Kujawskim, b. notarjusza Zygmunta Kuleszę — notarjuszem w Sempolnie; notarjusza przy wydziale hipotecznym sądu grodzkiego w Łodzi — notarjuszem przy wydziale hipotecznym sądu okręgowego w Łodzi; adwokata Mieczysława Ganszera — notarjuszem w Mławie.

Przeniesieni zostali notarjusze: Wacław Malanowski — z Łucka do Sandomierza; Józef Kosmaczewski — z Brześcia n. Bugiem do Stołpców, Czesław Bojarowski — z Brześcia n. Bugiem do Łunińca i Bronisław Bagiński — ze Skidla do Uniejowa.

Zwolnieni zostali notarjusze: Wincenty Świetliński we Włodawie, Edward Ogrodzki w Ciechanowcu, Antoni Morkowski w Kleczewie, Czesław Głoszkowski w Sompolnie, Jan Bieszyński w Uniejowie i Aleksander Smoliński notarjusz przy wydziale hipotecznym sądu grodzkiego w Łodzi.

W okręgu lwowskim

Minister sprawiedliwości zwolnił na terenie sądu apelacyjnego we Lwowie następujących notarjuszów:

Edmunda Bazylewicza z Cieszanowa, Kazimierza Bodakowskiego z Mościsk, Wincentego Czechowicza w Buczaczu, Maurycego Czoppa ze Lwowa, Józefa Friedmana z Sołotwina, Ernesta Ganthera z Jarosławia, Zygmunta Groblewskiego ze Lwowa, Stanisława Hołuba ze Lwowa, Eugenjusza Kawińskiego z Rudki, Włodzimierza Lewickiego z Winnik, Teodora Pawluka z Mielnicy, Jana Rastawieckiego ze Lwowa, Emila Witkiewicza z Drohobycza, Abrahama Wiesenberga ze Stryja, Władysława Kreitera z Podhajec, Jana Czechowicza z Tłumacza, Aleksandra Dziedzickiego z Kałusza, Stanisława Sołtyńskiego z Monasterzysk, Emila Müllera ze Złoczowa, Ignacego Popiela z Kulikowa, Franciszka Szelewskiego ze Lwowa, Stanisława Bodakowskiego ze Stanisławowa, Stanisława Gabryszewskiego z Bursztyna, Bazylego Makowskiego z Leska, Samuela Rotha z Tarnopola, Witolda Witoszyńskiego z Birczy, Leona Gwoździa z Brzozowa, Teodozego Budzyńskiego z Dobromila, Zygmunta Strońskiego z Rożniatowa, Edwarda Fastnachta z Brodów, Pawła Witolda Langa z Brzeżan, Marjana Sobola z Buska, Kazimierza Uhmę z Kamionki Strumiłowej, Edmunda Horworkę z Kopyczyniec, Wiktora Wysockiego z Kut, Romana Zajączkowskiego z Nadwórnej, Stefana Lewickiego z Podhajec, Michała Sawczyńskiego z Podwołoczysk, Arsena Wołosiańskiego z Potoka Złotego, Władysława Jarskiego z Zaleszczyk, Mieczysława Białoskórskiego z Bołszowiec.

W okręgu krakowskim

Na terenie sądu apelacyjnego w Krakowie zwolnieni zostali następujący notarjusze:

Mikołaja Machowskiego z Rzeszowa, Ignacego Kosińskiego z Mielca, Karola Pospołę z Makowa Podhalańskiego, Romana Gutowskiego z Chrzanowa, Jana Mycińskiego z Krakowa, Stanisława Głusińskiego z Limanowej, Stanisława Wisłockiego z Krakowa, Józefa Nowaka z Brzeska, Alfreda Jossego z Leżajska, Kazimierza Karpińskiego z Białej, Bolesława Bielińskiego z Nowego Sącza, Stanisława Niwińskiego z Brzostek, Wincentego Pisarczyka z Tuchowa, Gustawa Gardziel z Głogowa, Karola Tabeau z Kolbuszowej, Wojciecha Glińskiego z Oświęcima, Franciszka Gutwińskiego z Jasła, Eugenjusza Heydę z Tarnowa, Franciszka Karpińskiego z Żywca, Błażeja Kopacza z Mielca, Adama Bańskiego ze Strzyżowa.

W okręgu lubelskim

Na terenie sądu apelacyjnego w Lublinie minister sprawiedliwości zwolnił następujących notarjuszów:

Stefana Filipowicza z Pińczowa, Jana Zawadzkiego z Końskich, Aleksandra Boze z Kozienic, Macieja Glogiera z Radomia, Aleksandra Kosteckiego z Radomia, Józefa Podczaskiego ze Staszewa, Stanisława Paprockiego ze Zwolenia, Antoniego Dworaka z Szydłowca, Seweryna Hodyskiego z Sandomierza, Aleksandra Siłanowickiego z Opola, Wiesława Jaśkiewicza z Lubartowa, Marjana Kunickiego z Lublina, Władysława Modrzewskiego z Lublina, Ignacego Prusakiewicza z Kowla, Hipolita Żyznowskiego z Kowla, Karola Hulewicza z Łucka, Stefana Bednarskiego z Włodzimierza, Adolfa Dziewanowskiego z Równego, Aleksandra Michajlenkę z Równego, Romana Rychlińskiego z Równego i Szczęsnego Poniatowskiego z Sarn.

Na terenie wileńskim

Minister sprawiedliwości zwolnił na terenie sądu apelacyjnego w Wilnie następujących notarjuszów:

Aleksandra Wojciechowskiego z Rakowa, Wacława Hryniewieckiego ze Święcian, Kazimierza Kamieńskiego z Nowej Wilejki, Stanisława Królaka z Iwja k. Lidy, Wacława Czarneckiego ze Stołpców, Mirona Wiesiołowskiego z Brześcia n. Bugiem, Adama Niemirowicz-Szczytę z Łunińca, Teofila Missorka z Hancewicz, Bolesława Czyżewskiego z Lidy, Fortunata Szubiakowskiego z Klecka, Tytusa Sołtowskiego ze Swisłoczy, Jana Czyżewskiego z Wołkowyska, Mieczysława Rupińskiego z Wołkowyska, Władysława Hołownię z Wilna, Jana Bynkę z Wilna, Włodzimierza Swaryczewskiego z Postaw i Czesława Danowskiego z Baranowicz.

Minister sprawiedliwości zwolnił na terenie *sądu apelacyjnego w Warszawie* notarjusza Józefa Sieniawskiego ze stanowiska notarjusza przy wydziale hipotecznym sądu grodzkiego w Mławie.

Dalsze mianowania

Minister sprawiedliwości zamianował adw. Romana Suryna — notarjuszem w Wołkowysku, p. Jana Szumskiego — notarjuszem we Włodzimierzu Wołyńskim, sędziego sądu okręgowego w Równem p. Januarego Majewskiego — notarjuszem w Baranowiczach, adw. Jana Wigurę — notarjuszem w Ostrowcu, sędziego sądu okręgowego w Kielcach p. Bolesława Skowerę — notarjuszem w Kowlu, p. Stanisława Sikorskiego — notarjuszem w Skalbmierzu, p. Włodzimierza Dworakowskiego — notarjuszem w Brześciu n. Bug. i sędziego śledczego w Łucku p. Wiktora Łukjanowskiego — notarjuszem we Włodzimierzu Wołyńskim.

Przedstawicielki świata kobiecego w toruńskiej Radzie Miejskiej

Panie Kuliczkowska i Drozdowska wybrane z listy nr. 1

W wyniku wyborów do Rady Miejskiej z pośród kandydatów listy Nr. 1 uzyskały mandaty **dwie kobiety, znane działaczki społeczne w Toruniu: p. Marja Kuliczkowska**, przewodnicząca Zw. Pr. Ob. Kobiet, i **p. Katarzyna Drozdowska**, wiceprzewodnicząca Rodziny Wojskowej.

P. Marja Kuliczkowska ur. 1890 w Stryju (Małopolska). W Stanisławowie ukończyła **wyższy instytut naukowo-wychowawczy.** W okresie swych studjów organizowała **tajne kółka samokształceniowe.** W czasie inwazji ukraińskiej **opiekowała się** legjonistami, wziętymi do niewoli przez ukraińców i Polakami internowanymi. W Toruniu i **w Grudziądzu pracowała w Rodzinie i opiece harcerskiej.** Od szeregu lat bierze czynny udział w każdej pracy społecznej na terenie Torunia, pełniąc jednocześnie od lat 4-ch funkcję **przewodniczącej Pomorskiego Zrzeszenia Woj. ZPOK.**

P. Katarzyna Drozdowska ur. w r. 1894 w Wilnie, córka gorącego patrjoty, architekta **Tarasiewicza.** Szkołę średnią ukończyła tamże. W czasie okupacji niemieckiej wyemigrowała do Moskwy, gdzie pierwsze kroki pracy społecznej rozpoczęła w Tow. **Niesienia Pomocy ofiarom wojny.** Po powrocie do kraju była **długoletnią przewodniczącą** i organizatorką Koła Rodz. Wojsk. w Prużanie. W Toruniu dała się poznać jako **wybitna działaczka w kole Rodz. Wojsk.**, gdzie pełni funkcje czynnej wiceprzewodniczącej. P. Drozdowska jest żoną p. pułkownika Władysława Drozdowskiego, szefa uzbr. DOK VIII.

Zdrowe, lśniące włosy przez Szampon Czarnogłówka Extra z „Włosopołyskiem". APTEKARZ DRANCZISKA, BIELSKO. Torebka 60 gr.

Zaparcie. Świadectwa klinik ginekologicznych potwierdzają, że naturalna woda gorzka **Franciszka-Józefa** zapewnia łagodne wypróżnienie i dlatego stosowanie jej u położnic jest bardzo wskazane.

DAIMON
Baterje anodowe
Jakość a nie cena decyduje. Dlatego daje się wszędzie pierwszeństwo baterjom anodowym DAIMON

OSTRZEŻENIE! JEDYNA ORYGINALNA CZEKOLADA PRZECZYSZCZAJĄCA DLA DZIECI I DOROSŁYCH
DRASTIN LUBELSKI PRZECZYSZCZAJĄCY ŁAGODNY ŚRODEK
DZIAŁA SKUTECZNIE CZEKOLADKA 15 GROSZY PREPARAT POLSKI

Do b. uczestników strajku szkolnego z roku 1906-7

Zapraszamy niniejszem na **Zjazd Koleżeński**, mający się odbyć w niedzielę dnia **17 grudnia r. b.** o godz. 11-tej, w „Dworze Artusa" w Toruniu.

Zamierzamy jednocześnie wysunąć projekt zespolenia się w Związek, by wspólnie tak, jak za czasów strajku szkolnego zamanifestować naszą twardą wolę **pielęgnowania języka ojczystego i naszej kultury na usługi Ojczyzny.**

Nasz przyszły Związek ma się stać ośrodkiem kulturalnym i być bratnią pomocą dla wyrównania krzywd, zadanych nam przez zaborców, **a dotąd jeszcze nie wyleczonych.**

Przecież dzięki strajkowi szkolnemu została **poderwana przyszła karjera życiowa wielu** z nas, to też chcemy się zespolić i sobie wzajemnie być pomocni.

Żywimy nadzieję, że na tem zebraniu organizacyjnem nie zabraknie żadnego delegata z najdalszego zakątka naszej ziemi pomorskiej.

(—) Tylmanowski Leon, Toruń. (—) Augustyn Spręga, Czersk. (—) Łęgowski Marceli Toruń.

Żywcem zasypany w norze króliczej

Straszna śmierć 20-letniego młodzieńca w Szubinie

Spokojne zazwyczaj **społeczeństwo** m. Szubina poruszone zostało ostatnio **okropnym wypadkiem śmierci** 20-letniego Biedy, **który został zasypany ziemią podczas rozkopywania króliczej nory.**

Zdarzenie to, które służyć może za przestrogę dla lekkomyślnych młodzieńców, miało **przebieg następujący:**

Przed kilku dniami Bieda, zam. w Szubinie przy ul. Kościuszki, wybrał się z kilku kolegami w stronę pobliskiego Godzimerza na króliki. Początkowo polowanie nie zapowiadało się nadzwyczajnie. W pewnej chwili jednaj młodzieńcy ku wielkiej swej radości zauważyli królika, który przestraszony widokiem zbliżających się ludzi, czmychnął czemprędzej do pobliskiej nory.

Za uciekającym czworonogiem wyskoczył z całej gromady pierwszy Bieda. Nie zdążył **jednak dopędzić królika.**

Biada nie dał jednak za wygraną i postanowił za wszelką cenę zdobyć szaraka. Rzucił się więc do jamy i zaczął gwałtownie rozszerzać jej otwór, chcąc dostać się do wnętrza.

Koledzy widząc bezowocność pracy, radzili, aby ją zaprzestał, a gdy to nie poskutkowało, udali się na dalsze poszukiwania królików.

Uparty Bieda zawziął się i w pozycji leżącej pracował bez wytchnienia nad wydostaniem królika z jamy, gotując sobie straszną śmierć.

W pewnym momencie, gdy Bieda wygrzebał już pokaźną jamę, ziemia niepodtrzymywana żadną podporą i podrywana ustawicznie ruchami rąk, usunęła się nagle, zagrzebując do połowy w jamie zanurzonego nieszczęśliwca.

Chwile zasypanego Biedy musiały być straszne, jak świadczą o tem najwymowniej konwulsyjne ruchu nóg, które orały ziemię wokół jamy.

Po kilku godzinach koledzy powracając z „polowania" znaleźli już tylko zwłoki Biedy. Wypadek wywołał ogromne poruszenie wśród mieszkańców miasta.

Pamiętajcie o gwiazdce dla biednych dzieci!!

Spieszcie z ofiarami do Adm. „Dnia Pomorskiego", Toruń, Bydgoska nr. 56, lub Szeroka nr. 41.

KRONIKA

niedziela 10 grudnia

TORUŃ

Kalendarzyk rzym.-kat.

Sobota Walerji.

Niedziela 2-ga Adw. N. M. P.

— **Nocny dyżur aptek.** Do środy, dnia 13 bm. dyżuruje w śródmieściu apteka pod Lwem, Nowy Rynek; na Bydgoskiem Przedmieściu — apteka św. Anny, ul. Mickiewicza; na Mokrem — apteka pod Łabędziem, ul. Kościuszki.

REPERTUAR KIN.

Mars — „Przybłęda".
Światowid — „Pieśń nad pieśniami.
Palace — „Marja".
Lira. — „Samarang".

TEATR NARODOWY
W TORUNIU
Tel. kasy 900 dyr. Józef Cornobis Sezon 1933/34

REPERTUAR

W sobotę, dnia 9. bm. o godz. 20-tej
Występ zespołu „Reduty" pod kier. dyr. Juljusza Osterwy
„MAZEPA"
Juljusza Słowackiego.

W niedzielę, dnia 10. bm. o godz. 16-tej
Tania popołudniówka
„COŚ TU NIE W PORZĄDKU"
Farsa w 3 akt. Fr. Arnolda
Ceny najniższe od 0.25 do 1,45 zł.

W niedzielę, dnia 10. bm. o godz 20-tej
„PROBOSZCZ WSROD UBOGICH"
Komedja w 5 akt. A. de Lade i P. Chaina według powieści K. Vautel'a przekład Edw. Woronieckiego. Ceny zniżone.

W poniedziałek, dnia 11. bm. o godz. 20-tej
Premjera
„OGNIEM I MIECZEM"
Sztuka historyczna w 5 akt. Henryka Sienkiewicza

Informator dla przyjezdnych w Toruniu

Polecamy restauracje i kawiarnie

Dwór Artusa, restauracja o najwykwintniejszej kuchni na Pomorzu. — Dancing.
Śniadalnia — Winiarnia — Maćkowiak — Szeroka 24.
Śniadalnia. Probiernia win — Grześkowiak daw. Dammann i Kordes, St. Rynek 33.

Najlepsza okazja kupna:

B. Hozakowski, ul. Mostowa 28, tel. 45 — Najlepsza i najtańsza Herbata — Nasiona — Cebulki kwiatowe.
Optyka, Bandaże, Gustaw Meyer, Żeglarska 23, tel. 248.
Schwenkgrub — Radjo, ul. Łazienna 17 Aparaty — części.
Futra i sukna cywilne i wojskowe. Ceny przystępne, ul. Żeglarska 29, róg Staromiejskiego Rynku.
Gustaw Heyer, Szeroka 6 tel. 517.
Szkło — Porcelana, zabawki — lampy elektryczne.
B. Wilamowski, Żeglarska 24. — Tanio — Bielizna — Galanterja — Trykotaże.
Biurowe przybory — papeterja — Fr. Więcek, Mostowa 38. Oprawa książek i obrazów.
Bielizna, kapelusze i wszelkie artykuły męskie. **Albin Zieliński,** St. Rynek 33.

Z miasta

— **Otwarcie świetlicy Czerwonego Krzyża** Dnia 10 grudnia b. r. o godz. 12-tej przy ul. Grudziądzkiej 69 odbędzie się otwarcie **świetlicy oddziału toruńskiego Polskiego Czerwonego Krzyża.** W świetlicy tej biedniejsza ludność miasta może dostać kawałek chleba, gorącej kawy, herbaty; tamże będzie uruchomiona czytelnia T. C. L. W ten sposób da się możność biedniejszym warstwom ludności spędzać czas w ciepłym lokalu i w stosunkowo kulturalnych warunkach.

— **Zespół „Straży Przedniej"** przy Państwowem Seminarjum Naucz. Męskiem w Toruniu urządza w niedzielę, dnia 10 grudnia br. o godz. 17 i 20-tej w auli zakładu koncert, pod protektoratem J. W. P. dyr. Targowskiego. Na program złoży się muzyka Podhala. Wstęp dla młodzieży 20 gr, dorośli wolne datki. Czysty zysk przeznaczony na budowę szkół powszechnych.

— **A. Z. S. poznański** przybywa w nadchodzącą niedzielę do Torunia, aby rozegrać zawody hockeyowe z miejscową drużyną T. K. S. Z.

— **Przesunięcie terminu egzaminów urzędników gospodarczych.** Termin egzaminów dla urzędników gospodarczych, wyznaczony na dz. 14 b. m., został przesunięty na dzień 20 stycznia 1934 roku na godzinę 10-tą, z powodu wyznaczonego na 14 b. m. zjazdu Rady Wojewódzkiej P. T. R. oraz zjazdu gospodarczego w bieżącym miesiącu.

Termin więc 20 stycznia jest nieodwołalny i tem samem daje możność przystąpienia reszcie pp. urzędników gospodarczych do składania tego egzaminu. W związku z tem, termin nadsyłania opracowań upływa z dniem 31 grudnia r. b. Dla orjentacji podajemy, iż dotychczas zgłosiło się 37 kandydatów do tego egzaminu.

— **O szpiegostwie.** Sekcja kulturalno - oświatowa i sekcja przysp. wojsk. kobiet „Rodziny Wojskowej" organizują w dniu 11 grudnia o godz. 5 po poł. odczyt na temat szpiegostwa, który wygłosi p. mjr. Dobrowolski. Odczyt odbędzie się w świetlicy 8 Dyonu Żandarmerji, przy ul. Wały. Ze względu na ważność tematu wszystkie panie, tylko żony oficerów i podoficerów proszone są o przybycie.

— **O przyciągnięcie niezrzeszonych kupców do organizacji.** W Związku z miesiącem propagandowym Zw. Tow. Kup. na Pomorzu, Tow. Kupców Chrześcijańskich w Toruniu rozesłało odpowiedni materjał propagandowy wraz z deklaracjami wszystkim niezrzeszonym kupcom chrześcijańskim. O ileby ktokolwiek został pominięty zechce zażądać odnośnego materjału telefonicznego pod nr. 545.

— **Grono przyjaciół** harcerzy przy szkole im św. Teresy urządza w niedzielę 10 grudnia przedstawienie w Strzelnicy ul. Przedzamcze o godz. 3-iej. Wstęp dla dorosłych 50 gr. dla młodzieży 20 gr. Przyjaciół i sympatyków zaprasza Zarząd.

— Kino Szkolne. Wyświetlany obecnie w kinie „Mars" film polski p. t.: „Przybłęda" demonstrowany będzie specjalnie dla toruńskiej młodzieży szkolnej w następujących dniach: 11 grudnia — poniedziałek od godz. 14,45 — 17.00 dla szkół średnich, 12 grudnia — wtorek od godziny 14,45 — 17.00 dla szkół powsz. żeńskich. 13 grudnia — środa od godz. 14,45 — 17.00 dla szkół powsz. męskich. Ceny biletów: Dla młodzieży szkół średnich 40 i 30 groszy, dla młodzieży szkół powszechnych 30 i 20 groszy. Bilety do nabycia w kasie kina Mars w poszczególne dnie t. j. 11, 12 i 13 grudnia codziennie od godz. 13,30 do 15-tej. Czysty zysk przeznaczony na dochód Drużyny Szkolnej Harcerskiej 8 Szkoły Powszechnej i 3 Drużyny Żeglarskiej.

Gościnny występ zespołu Reduty

Dziś w sobotę, o godz. 20 jedyny występ gościnny znakomitego zespołu Reduty pod kier. Juljusza Osterwy. Odegrane będzie arcydzieło Juljusza Słowackiego p. t. „Mazepa" pod reżyserją Edw. Wiercińskiego. Znany chlubnie z poprzednich występów zespół „Reduty" niewątpliwie obudzi wielkie zainteresowanie, wśród szerokich kół miejscowej publiczności. Ceny od 0.40 do 3.50.

W niedzielę, dnia 10 bm. o godz. 16-tej tania popołudniówka po cenach najniższych od 0.25 do 1.45. Odegrana będzie farsa Fr. Arnolda p. t.: „**Coś tu nie w porządku**". Wieczorem o godz. 20-tej po cenach zniżonych komedja w 5 akt. A. de Lade i P. Chaine według powieści K. Vautel'a p. t. „**Proboszcz wśród ubogich**".

Rewja cygańska w kinie „Mars" w Toruniu

Trupa autentycznych cyganów, pod kierownictwem swego króla p. Kwieka, wystąpiła dn. 8 bm. o godz. 13 z artystycznym programem tańca, śpiewu chóralnego, piosenek i muzyki na scenie kina „Mars". Trupa ta występowała uprzednio w Warszawie, w teatrze rewjowym „Morskie Oko", oraz szeregu miast polskich.

Przyznać należy, że produkcje zespołu p. Kwieka zasługują na pełne uznanie i są dla Torunia miłą i niecodzienną atrakcją.

Kto nie był na rewji cygańskiej w kinie „Mars" dnia 8 bm. niechaj skorzysta z okazji **i pójdzie w niedzielę, dnia** 10 bm. o godz. 13,30. **ponieważ w dniu tym zespół cygański powtarza cały swój program.**

Bieda dziecięca woła do Waszych serc!

Niech podarki gwiazdkowe ulżą ciężkiej doli ubogich dzieci

W dalszym ciągu ponawiamy gorący nasz apel do społeczeństwa toruńskiego, by wzorem lat ubiegłych **hojną ręką poparło naszą inicjatywę w urządzeniu gwiazdki dla najbiedniejszych dzieci.** Codziennie przechodzimy obok przejawów nędzy, nie zdając sobie czasem nawet sprawy z tego, **jak okrutna jest ona dla tych, kogo trzyma w swych kleszczach.** Zajęci własnemi troskami, przechodzimy często do porządku nad niedolą innych, nikt bowiem nie zdołałby dokonać tego cudu, aby biedę i łzy usunąć z naszego padołu.

Są jednak chwile, kiedy otarcie tych łez staje się **elementarnym naszym obowiązkiem,** kiedy drobna chociażby pomoc z naszej strony urość może do **wielkiego szlachetnego dzieła** i kiedy zadowolenie moralne ze spełnionej powinności **nam samym wnieść może promień światła w szarzyznę codziennej walki o byt.**

Zbliża się **Boże Narodzenie** — radosne, uroczyste święto. Posłuchajmy, **jak woła do nas ta bieda, gnieżdżąca się w barakach o chłodzie i głodzie,** — ta bieda, w stosunku do której **nikt nie może pozostać obojętny,** tem bardziej, że skarga wypływa **z ust dziecięcych,** z głębi zbolałych serduszek, które **zbyt wcześnie musiały nauczyć się cierpieć!** We wczorajszym numerze, w dziale „Nasza szkoła" zamieściliśmy list chłopca, ucznia szkoły powszechnej, z którego bije **tyle tragizmu,** wypowiedzianego w słowach naiwnych i prostych, że **wzruszyć musi nawet najtrwadsze serce.** Kilka ustępów z tego listu przytaczamy tu ponownie w nadziei, że obudzi nową falę ofiarności naszego obywatelstwa.

„Jestem uczniem szkoły powszechnej — pisze biedny chłopiec — siostra moja uczęszcza także do takiej szkoły. Ojciec jest bezrobotnym. Otrzymuje skromny zasiłek: kilka złotych tygodniowo. A jest nas w domu siedmioro. Szczęściem u Boga otrzymujemy z siostrą obiady i śniadania w naszych szkołach. Nie jesteśmy do połu dnia głodni.

Ale jeszcze jest nam bardzo zimno. Przedwczoraj był taki straszny mróz. Przeszło 15 stopni. Mieliśmy iść do szkoły. Chcemy się uczyć. Ale tam jest też cieplej niż w domu. Tam dostaniemy jeść. Dużo i dobrze. Ale jak tu iść. Nie mam pończoch. Trepki rozbite. Bez płaszcza to się jakoś obchodzę już drugi rok. Tylko te nogi. Jak tu iść do szkoły, tego naszego raju.

Siostra też niema bucików. Rozpłakaliśmy się rano. Co robić? Zdobyłem się na odwagę. Pobiegłem z Kozackich Gór do szkoły. Zmarzłem okrutnie. Jeden raz można. Nasz Pan kierownik dowiedział się od Pani, że nie mam w czem przyjść do szkoły jutro. Znalazł jakieś pończochy i buciki w „swojej" szafie. Dał mi. O Boże! Jak mi było i jest dobrze".

Jakże nie wiele potrzeba tym biednym, małym istotom, by uśmiech szczęścia rozjaśnił ich twarzyczki. I czyż dla nas nie będzie rzeczą równie radosną widzieć te biedne dzieci uszczęśliwione pod pięknem drzewkiem choinki z podarkami w rączkach przyciśniętemi niby skarb jaki do piersi?

Bieda woła i skarży się nam na swą dolę. **Śpieszmy więc z ofiarami na gwiazdkę dla biednych dzieci.**

Tydzień propagandy sportów zimowych w Toruniu

Dnia 6 grudnia ukonstytuowała się w Toruniu komisja przy miejskim Komitecie Wych. Fiz. i P. W., dla *propagandy i uprawiania sportów zimowych,* przez jak najszersze warstwy społeczeństwa;

Pierwszem zadaniem Komisji jest zorganizowanie w Toruniu tygodnia propagandy sportów zimowych.

W skład Komisji weszli przedstawiciele *Ośrodka Wych. i Fiz. i P. W., Miejskiego Komitetu Wych. Fiz. i P. W. Magistratu, Prasy, Szkolnictwa, Klubów i Związków Sportowych.*

Tydzień propagandy, rozpocznie się już w *niedzielę, 10 grudnia i trwać będzie do niedzieli, 17 grudnia włącznie.*

Komisja uchwaliła następujący program tygodnia:

W niedzielę, 10 grudnia od godz. 12—13 *pokazy jazdy figurowej i szybkiej na lodzie* na ślizgawce T. K. L. T. przy ul. Mickiewicza; wstęp wolny.

Równocześnie na lodowisku miejskiem przy Szosie Chełm. i na ślizgawce gimnazjalnej przy ul. Mickiewicza, *bezpłatna ślizgawka dla wszystkich od godz. 10—14.* Po południu od godz. 17—18, *mecz hokeja na lodzie* na miejskiej ślizgawce przy Szosie Chełm., pomiędzy A. Z. S. Poznań — T. K. S. Z. Toruń.

We wtorek, środę i czwartek, wygłoszone zostaną we wszystkich szkołach *referaty o łyżwiarstwie, narciarstwie i saneczkowaniu.*

We czwartek, 14 grudnia, *bezpłatna ślizgawka dla wszystkich,* na lodowiskach T. K. L. T., gimnazjalnem i miejskiem.

We czwartek, piątek i sobotę *wyświetlanie filmu propagandowego* w kinie „Mars" przy ul. Warszawskiej od godz. 11—13.

W niedzielę o godz. 10,30 *pochód przez ulice miasta,* połączony z defiladą na rynku delegacyj sport. poszczególnych szkół, klubów sportowych i wojska. Ogodz. 8 *wycieczka narciarzy.*

O godz. 12,30 *akademja w teatrze miejskim;* po południu o godz. 17 *mecz hokejowy* W. K. S. Legja mistrz Polski — T. K. S. Z. na miejskiem lodowisku; od godz. 14—20 na ślizgawce T. K. L. T. *„Maskarada na lodzie";* wstęp dla młodzieży 10 gr.

Propaganda w prasie, ulotki, transparenty, wystawy sklepowe ze sprzętem dla sportów zimowych i t. p., dopełnią programu tego tygodnia. Imprezy, zależne od stanu pogody przeniesione zostaną na inne terminy.

Kino „PALACE"
MARJA
pierwszy węgierski legendarny długo oczekiwany film.
Grzech - Upadek
Pokuta - Zbawienie
DO TEGO NADPROGRAM.
Sala dobrze ogrzana. (7932) Pocz. 5, 7, 9-ta.

KINO **LIRA** KINO
Strumykowa 3
REWELACYJNA PREMJERA
najpiękniejszego arcydzieła egzotycznego.
Największy triumf techniki kinematograficznej, niewidziana dotychczas opowieść mórz południowych z Wysp Malajskich.
„SAMARANG"
Niewidziane dotychczas walki o prawo bytu podmżyjątek. Smiertelna walka człowieka z rekinem i dzikiemi bestjami. ŻYCIE POŁAWIACZY PEREŁ. Film, jakiego dawno nie było.
Przepiękny nadprogram.
Początek o godz. 5. 7 i 9. W niedz. o godz. 3, 5, 7 i 9

Marszałek Senatu gościem Torunia

W ub. sobotę pociągiem pośpiesznym z Warszawy przybył do Torunia marszałek Senatu Władysław Raczkiewicz, który po zwiedzeniu Wystawy Jubileuszowej w Ratuszu oraz spędzeniu popołudnia u państwa wojewodostwa Kirtiklisów, odjechał pociągiem nocnym do stolicy.

Pobyt p. Marszałka Raczkiewicza w Toruniu miał charakter ściśle prywatny.

Co zobaczymy na wystawie konfraterni?

Doroczna Wystawa obrazów Konfraterni Artystów odbędzie się pod protektoratem Pana Wojewody Pomorskiego. Wystawa stać będzie pod znakiem akwarelistów, biorących w niej współudział a to: art. mal. Rupniewskiego z Bydgoszczy i Batyckiego z Poznania.

Niemałą też atrakcją Wystawy będzie **kolekcja prac art. mal. Jarosza z Paryża.** Otwarcie Wystawy nastąpi w **niedzielę dnia 10 bm.** o godz. 13 w sali I p. Strzelnicy (ul. Przedzamcze).

Programy radjowe

NIEDZIELA, DN. 10 GRUDNIA 1933 R.

Radjostacja Warszawska.

9,20 Muzyka poranna z płyt 9,35 Dziennik poranny. 9,40 D. c. muzyki z płyt. 9.50 Chwilka Gospodarstwa Domowego. 10,00—11,57 Transmisja z Krakowa. 11 57 Sygnał czasu. Wiad. meteorol. 12,15—12,35 Transmisja z dziedzińca Min. Spraw Zagr. uroczystości odsłonięcia tablicy ku czci ś. p. Tadeusza Hołówki oraz przemówienia. 12,35 Poranek symf. z Filh. Warsz., pośw. utworom Edwarda Griega. Wyk.: Ork. Filh. Warsz. pod dyr. Br. Szulca i J. Wollsohn (fort.). 13,00 Pogadanka p. t. „Zagadnienia bezpieczeństwa pracy w St. Zjedn. Ameryki Półn.", wygłosi inż. J. Podoski. 14 00 Pog. z cyklu „Jak pożytecznie i przyjemnie spędzić zimowe wieczory na wsi", wygłosi dyr. K. Frelek. 14,15 „Przegląd rynków produktów rolnych", wygłosi p. St. Prus-Wiśniewski. 14,50 „Kanarki śpiewają". 15,00 „Gospodarstwa stawowe a wymagania rynku", wygłosi p. Z. Sosnowski. 15,20 Koncert orkiestry kawaleryjskiej I pułku Szwoleżerów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. 16,00 Audycja dla dzieci. Ku czci Jana Matejki (w 40-tą rocznicę zgonu). 16,30 Kwadrans słynnych artystów. Arje w wyk. Mercedes Capsir sopran (płyty). 16 45 „Beczka Niezgody", opowiadanie M. Jarosławskiego. (Kwadrans liter.). 17,00 Pogadanka „Mamo, idę na zbiórkę", wygłosi p. J. Strzelecka. 17,15 Polska muzyka o charakterze ludowym. Wyk.: Chór I-go Warszawskiego Koła śpiew. pod dyr. T. Czudowskiego i A. Dobosz (tenor). 18,00 Trylogja platońska cz. III. „Kriton" (słuchowisko). 18 40 Adolf Dymsza w swoim repertuarze. Przy fort. L. Boruński. 19,30 Radjotyg. dla młodzieży „Co się dzieje na świecie", w oprac. Br. Winawera. 19,45 Życie artystyczne stolicy. 19,50 Muzyka lekka. Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota i O. Kamieńska (śpiew). Akomp. prof. L. Urstein. 20,50 Dziennik wiecz. 21,00 Odczyt aktualny. 21,15 „Na wesołej fali lwowskiej". 22,15 Wiad. sport. ze wszystkich rozgłośni P. R. 22 25 Muzyka salonowa taneczna z kawiarni „Gastronomja". 23,00 Wiad. meteorol. dla komun. lotn. i kom. policyjny. 23.05 do 23,30 D. c. muzyki tan. z kaw. „Gastronomja"

Najciekawsze audycje innych radjostacyj krajowych.

16,30 **Katowice.** „Śmierć generała Bema", wygłosi p. Wł. Bem de Cosban.

19,30 **Lwów.** „Władysław Bełza — autor katechizmu dziecka polskiego", wygłosi dr. W. Wisłocki.

19.15 **Kraków.** „Rozbudowa kraju w związku z niebezpieczeństwem lotniczo-gazowem", wygłosi ppułk. A. Wójcicki.

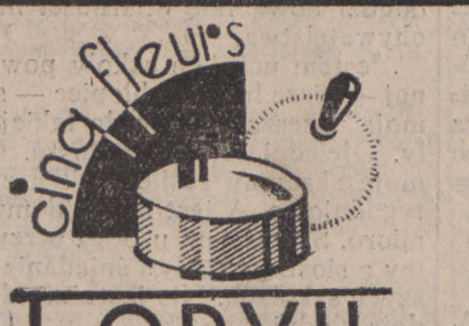
21,15 **Lwów.** Na wesołej fali lwowskiej".

Abonament Detefonowy

Komplet radjoodbiornika detektorowego DETEFON wyrobu PZT można nabyć we wszystkich urzędach pocztowo-telegraficznych.

Cena razem z abonamentem radjowym:

przy zamówieniu 3.— złote — 12 rat miesięcznych po 4.50 zł.

FORVIL

PUDER O SUBTELNYM TRWAŁYM ZAPACHU

Prosimy nie ulegać namowom sprzedawców, usiłujących pudry o łudząco podobnych opakowaniach i nazwach, sprzedawać zamiast oryginalnego pudru 5 Fleurs Forvil Paris.

Oryginalny puder 5 Fleurs Forvil Paris posiada napis na denku

„POUDRE FORVIL"

Polecamy wszechświatowej sławy wody toaletowe i perfumy **5 Fleurs Forvil Paris** oraz inne zapachy.

9754

Do akt Nr. Km. 2576-33.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. II Stefan Kustrzyński zamieszkały w Bydgoszczy, ul. Gdańska 95, na mocy art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 11 grudnia 1933 r. o godz. 10-tej nie później jednak, niż w dwie godziny, w Bydgoszczy, przy ul. Marszałka Focha 12 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości składających się z mebli, oszacowanych na łączną sumę zł. 1140, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Komornik (—) S. KUSTRZYŃSKI.

8064 Zl. 710-8-K

Do akt Nr. Km. 2679-33

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. II Stefan Kustrzyński zamieszkały w Bydgoszczy, ul. Gdańska 95, na mocy art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 12 grudnia 1933 r. o godz. 10-tej nie później jednak niż w dwie godziny, w Bydgoszczy, przy ul. Krasińskiego 21 odbędzie się publiczną licytacja ruchomości składających się z mebli, oszacowanych na łączną sumę zł. 880, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Komornik (—) S. KUSTRZYŃSKI.

8063 Zl. 709-8-K

Nr. Km. IX 1253-33.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego IX rewiru w Bydgoszczy ul. Zduny nr. 1 na zasadzie art. 602 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 11 grudnia 1933 r. o godz. 11 i pół odbędzie się przymusowa licytacja ruchomości należących do p. Józefa Olszewskiego w Ugodzie powiat Bydgoszcz, a składających się z: 1 wolantu czarnego, 1 bryczki żółtej, 23 tuczników, 3 macior, 14 prosiąt oszacowanych na ogólną sumę 2,450 zł., które oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Stefan Jaroszyński

Bydgoszcz, ul. Zduny nr. 1. 8066

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

Urząd Skarbowy w Tucholi podaje do ogólnej wiadomości o mających się odbyć sprzedażach z licytacji wzgl. z wolnej ręki zajętych ruchomości w następujących miejscowościach: **w Śliwicach.**

Dnia 14. 12. 1933 r. o godzinie 12-tej sprzedawać się będzie: maszynę do pisania, kanapę, fortepian, powózki, sanie, biurko, szafy, przybory szkolne, deski oraz inne ruchomości.

Dnia 15. 12. 1933 o godz. 9-tej sprzedawać się będzie: Samochód półciężarowy, 3 krowy, sanie wyjazdowe, radjo-aparat 4 lamp., rower męski, 34 litr. wódki, 10 butelek wina, 3 wirówki, biurko, czapki i kapelusze męskie oraz inne ruchomości.

W tymże dniu o godz. 12-tej sprzedawać się będzie 205 m^3 desek różnego rodzaju.

Zbiórka reflektantów o oznaczonej godz. przed oberżą p. Nürnberga.

W Śliwiczkach.

Dnia 16. 12. 1933 r. o godz. 9-tej sprzedawać się będzie: 4 sanie, 1 konia, powózkę, wagę bydlęcą, fuzję, kanapę, biurko, krzesła, radjo-aparat 3 lamp., 4 świnie, 4 warchlaki itp.

Zbiórka reflektantów przed Sołectwem.

Z uwagi na to, iż licytacje wyznaczone w pierwszym terminie nie doszły do skutku, wymienione wyżej przedmioty mogą być sprzedane za cenę niższą od oszacowania.

8058. Urząd Skarbowy w Tucholi.

IX Nr. Km. 1293-33.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego IX rewiru w Bydgoszczy ul. Zduny nr. 1 na zasadzie art. 602 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 11 grudnia 1933 r. o godz. 11 odbędzie się przymusowa licytacja publiczna ruchomości należących do p. Antoniego Biniek'a w Zielonczynie powiat Bydgoszcz, a składających się z: 1 wialni, 1 konia (kary), 1 grabi konnych i 100 sztuk torfu oszacowanych na łączną kwotę 720 zł., które oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym. 8065

Stefan Jaroszyński

Bydgoszcz, ul. Zduny nr. 1.

PRZETARG.

12 grudnia godzina 10 sprzedaje przy ul. Podgórnej 41 przymusowym przetargiem za gotówkę samochód półciężarowy „Ford".

B. Duplicki.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, Łazienna 1 rewiru III.

8048 2972-33

8070

Teściowa jest szczęśliwa

ponieważ mieszkanie młodej pary urządzone zostało przez Magazyn Mebli Fingerhut. Teściowa wie, że meble od „Fingerhuta" stwarzają przyjemne mieszkanie, które przyczynia się do szczęścia ludzi. Więc jeżeli kupujecie meble, to tylko z firmy

„Fingerhut"

Gdańsk, *Milchkannengasse*

1. K. 47-31.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Robakowie pow. morski, zapisana w księdze wieczystej Robakowo k. 10 i z tej nieruchomości po wdrożeniu przetargu przymusowego wydzielona do nowej księgi wieczystej nieruchomość Robakowo k. 16 (obecny zapisany właściciel nieruchomości Robakowo k. 16 murarz Franciszek Kunc w Robakowie) w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej na imię Teofila Prissa z Robakowa zostaną w drodze egzekucji **dnia 17 lutego 1934 r. o godz. 10-tej przed połud.** wystawione na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój Nr. 8 I piętro.

Opis nieruchomości:

Nieruchomości obydwie są majątkami ziemskimi o obszarze:

a) nieruchomość Robakowo k. 10 o łącznej powierzchni 225 ha 44 a 55 m^2,

b) nieruchomość Robakowo k. 16 o łącznej powierzchni 0 ha, 33 a, 10 m^2

Czysty dochód nieruchomości Robakowo k. 10 wynosi 340,16 talarów zaś nieruchomości Robakowo k. 16 5,58 talarów.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 4 stycznia 1932 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokółu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Wejherowo, dnia 1 grudnia 1933 r. 8060

Sąd Grodzki.

Szoferów 5824

oraz amatorów dyplomów czerwonych i zielonych kształcą szybko i tanio kursy samochodowe

Z. KOCHAŃSKIEGO

w Bydgoszczy, ul. 3-go Maja 20a tel. 11-85.

Egzaminy w Bydgoszczy i w Toruniu. Wpłata zł 20.

Szprotki i bydlingi

kupisz najtaniej

Podwale 13 Bydgoszcz.

7088

Potrzebny nadmłynarz

z kilkuletnią praktyką i pierwszorzędnemi referencjami, żonaty w wieku do lat 50, do młyna pszennego i żytniego o przemiale 60 ton. Zgłoszenia: Młyn Parowy Wąbrzeźno. 8033

Kamienia brukowca

II klasy (grubszy) zakupimy większą ilość. Oferty składać Gdynia, Nowogrodzka, „Komdrobit" 8061

5 pokoi

z łazienką, centralne ogrzewanie. Halbe Allee, Ziegelstrasse 9, do wynajęcia. Rubinlicht. 8071

Za 1.50 guld.

czyści i przefasonywuje

kapelusze 7029

męskie i damskie

Polska Pracownia Przefason. Kapeluszy

Gdańsk, Hundegasse 28

Podaję niniejszem mojej Szan. Klijenteli do wiadomości, że przeniosłem moją

Pracownię czapek

wojskowych i cywilnych

z ul. Koszarowej 19 b na ul. Groblową 24 obok kina „Apollo". Upraszam o dalsze względy. Ig. Jóskowiak. 8074

6745 **Grzyby**

litewskie poleca

St. Grelewicz, Toruń

Zakupy

na życzenie odsyłam do domu. **St. Grelewicz, Toruń** 7745

Kawa

herbata, kakao w najlepszych gatunkach.

St. Grelewicz, Toruń 7744

Mieszkania

składającego się z 1 lub 2 pokoi poszukuję od zaraz. Zgł. do „Dnia Pomorskiego" pod „Solidny".

NAFTA

silnopłomienna

litr 53 groszy, 5994

HURTOWNIA JAN KAPCZYŃSKI

TORUŃ **BRODNICA**

Po długoletniem zawodowem wykształceniu w znanych klinikach berlińskich — w lecznicy Rudolfa Virchoff (tajny radca Kuttner i prof. Mühsam) klinice dla kobiet Cecylenhaus (prof. Liepemann) i wreszcie jako pierwszy asystent w oddziale dla położnic miejscowego szpitala Berliner Lichtenberg

osiedliłem się w Gdańsku

jako lekarz specjalista chorób kobiecych i akuszer.

Dr. med. Friedrich Straus

Tel. 22-876 Vorstädtischer Graben 1a Tel. 22-876

Godz. przyjęć 9—11 i 16—18

L. VI K 6-32.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Lembargu, powiecie brodnickim i w chwili uczynienia wpisu o przetargu zapisana w księdze gruntowej Lembarg wykaz L 117 na nazwisko Marji Szajdowej z Lembarga zostanie w drodze egzekucji dnia 7 lutego 1934 r. o godz. 9 przed południem wystawioną na przetarg przed niżej oznaczonym Sądem, pokój Nr. 51.

Przedmiotowa nieruchomość ma łączną powierzchnię 6.08.90 ha. Na tej nieruchomości znajduje się: dom mieszkalny, stodoła i szopa. Realność jest wydzierżawiona na lat 12 t. jest od 1. 4. 1931 r. do 1. 4. 1943 r. Czynsz dzierżawny wynosi 400,00 złotych rocznie. Inwentarza żywego i martwego przynależnego do gruntu na realności nie ma, ponieważ obecny inwentarz żywy i martwy jest wyłączną własnością obecnego dzierżawcy. Roczna wartość użytkowa mieszkania jako podstawa wymiaru podatku budynkowego wynosi według wyciągu z księgi podatku budynkowego 24 mk.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 23 marca 1933 r.

Brodnica, dnia 20 listopada 1933 r.

Sąd Grodzki.

8032

Restauracja Continental

naprzeciw dworca — Gdańsk — Stadtgraben 6-7

Pierwszorzędna kuchnia!

Najlepiej pielęgnowane piwa w Gdańsku!!

Obiady od 1,35 włącz. z usługą

Piwo $^2/_{10}$ = 20 fen, Piwo $^3/_{10}$ = 30 fen } włącz. z usługą

Zimny bufet! (7102) à la carte!

Zakład fryzjerski

dla Pań i Panów

J. ŁOBODA

Toruń, tylko ul. Chełmińska 7. 5595

Usługa polska. **Usługa polska.**

Swetry, wełny wszelkiego rodzaju

Wełniane pończochy damskie i dziecięce

Czapeczki kolorowe

7125 **i wszelkie jedwabie do robótek**

poleca

Zaprowadzony interes bławatów w Oliwie

Klara Ulma — Oliva,

Zoppoterstr. 77, wejście od ul. Kasersteg.

Na co węzełek?

Kup kalendarz terminowy

Władysława Kulerskiego

Grudziądz, Pańska 19

Własny wyrób, dlatego ładny i tani.

Druki, stemple, bloki kasowe, księgi handlowe, materjały piśmienne, oprawy i t. d.

7844

Pamiętaj! skorzystać z **likwidacji** firmy

8078

Bydgoszcz Mostowa 6 **K. Ziętak** obok firmy C. A. Franke

Materjały damskie — JEDWABIE
męskie płótna — firany — kołdry it.d.

Nie zwlekaj - idź - Przekonaj się!

Pamiętaj!

że najpraktyczniejszym i najlepszym podarkiem gwiazdkowym to eleganckie

BIURKO

jednak tylko z solidnej firmy a taką jest

W. Błaszczyk

Bydgoszcz, Marsz. Focha 16, tel. 303

Zakład optyczny
Oskar Meyer

właśc. Jasieńska i Zeller

Bydgoszcz, ul. Gdańska nr. 21
zał. 1899 telef. 13-89

Sumienne wykonanie wszystkich okularów.

Fachowa i rzetelna obsługa. 8075

Grajnert!

Wszyscy mówią, że tylko tam najtaniej meble drzewne i wyściełane i tam tylko wybrać można praktyczny podarek gwiazdkowy. Eleganckie

Biurko 8086

z firmy **Grajnert**

to życzenie każdego Pana

Wielki wybór
Dogodne warunki - Niskie ceny

Bydgoszcz
Dworcowa 21

Własne warsztaty —
— Własne warsztaty

Meble

solidnie wykonane poleca

K. Rejentowicz

Bydgoszcz
Dr. E. Warmińskiego 15
Tel. 391

wprost z fabryki
Pokoje jadalne - Sypialne
Gabinety męskie
Przedpokoje. 8076

Modele nowoczesne
Ceny bardzo niskie
Dogodne warunki.

OBUWIE

dla żony, dla siebie i dziecka znajdziesz najtańsze, najtrwalsze, najwygodniejsze

w firmie 8083

„LIWA"

Bydgoszcz, ul. T. Magdzińskiego

(dawniej Kościelna)

Wejdź, przekonaj się a kupisz.

MEBLE

SOLIDNIE I NAJTANIEJ
W FIRMIE

ANTONI GÓRECKI

BYDGOSZCZ,
Wełn. Rynek 9. Tel. 1516

Filja Toruń,
ul. Żeglarska 2.

Marzeniem każdego Pana

to trwały, ładny i wygodny

HUCKL'A

KAPELUSZ

kupić go można w solidnej firmie

M. ZWEINIGER nast.

F. SAUER 8080

Bydgoszcz, ul. Gdańska 1.

Wielki wybór w artykułach futrzanych.

Korzystna oferta gwiazdkowa

PARASOLE

dla pań, panów i dzieci

8081 w wszystkich cenach poleca

Bydgoska Fabryka Parasoli

RUDOLF WEISSIG

Bydgoszcz, Gdańska 13

PANI

każdej jedynem marzeniem

to eleganckie, trwałe i tanie

FUTRO 8079

ale tylko z znanej i solidnej f-my

RAPAPORT

BYDGOSZCZ, Dworcowa 33

bo tam wielki wybór, najnowsze modele a na GWIAZDKĘ zdumiewające

NISKIE CENY

Oglądnij naszą gwiazdkową wystawę futer

FUTRA

niebywała zniżka cen na

8087 **GWIAZDKĘ**

tylko w znanej, solidnej i godnej zaufania firmie

G. BALICKI

BYDGOSZCZ, ul. Dworcowa 45 tel. 1338.

Największy wybór — Fachowa obsługa — Najlepsze gatunki.

Tylko *w firmie*

Bydgoszcz.
ul. Niedźwiedzia 7

St. Nowakowska

znajdziesz to co jest marzeniem każdej Pani

elegancką **torebkę** *damską*

oraz inne praktyczne podarki gwiazdkowe jak:
nesesery, walizki - kufry teki - portfele
portmonetki i torby szkolne

po najniższych cenach

Czapki 8085 zimowe

w wielkim wyborze

Kapelusze

męskie w nowych fasonach

„WUJ-TOM"

Bydgoszcz ul. Gdańska 22

TANI i SZYKOWNY

8082 **KAPELUSZ**

tylko w firmie

„CELINA"

BYDGOSZCZ
Wełniany Rynek 7.

JAWORSKI i NITECKI

tam kupuje

„FUTRA"

każda elegancka Pani 8081

JAWORSKI I NITECKI

to najkorzystniejsze źródło zakupu wyrobów futrzanych, bo

JAWORSKI I NITECKI

ma największy wybór, najlepsze gatunki
Fachowa obsługa. Przystępne ceny.

BYDGOSZCZ
TEL. 1341 **DWORCOWA 35**

HALLO! HALLO!

Herrmann THOMAS

Fabryka pierników wszelkiego rodzaju najlepszej jakości:

pralinki — pomadki — keksy marcepany

znane i powszechnie lubiane skrzynki podarunkowe dla najwybredniejszych smakoszów;

źródło zakupów gwiazdkowych.

Tylko Toruń Nowy Rynek 4 7947

Wysyłki zamiejscowe uskuteczniamy akuratnie.

Osiedliłem się w Toruniu

jako **ADWOKAT**

i objąłem kancelarję po **ś. p. adwokacie W. Mielcarzewiczu** przy ul. Żeglarskiej 31. — telefon 221

ANTONI PAULUS adwokat

7914

---

1 ZŁ MANICURE 1 ZŁ

wykonują wykwalifikowane manikurzystki w specjalnie urządzonych separatkach

Zakład fryzjerski **J. Łoboda** ul. Chełmińska 7

Browning automatyczny 6-cio mm. 574

wyrzucający sam gilzy po wystrzale

strzelający **do celu** metalowemi kulkami, albo śrutem do ptactwa, **pięknie oksydowany** (nie niklowy) **płaski**, zapewnia zupełne bezpieczeństwo osobiste; huk strzału ogromny. Wykonanie lukusowe z najlepszych **materjałów. Cena reklama tylko zł 8.45.** Setka kul mosiężnych zł 3.65. 10-cio strzałowe zł 23.75 w całości czarne. Szczotkę do czyszczenia lufy dodajemy bezpłatnie. Za dobroć naszych browningów otrzymujemy mnóstwo listów dziękczynnych. Wysyłamy bez zezwolenia polic. za zaliczeniem poczt. Koszty przejs. opłaca kupujący. — Zwracać uwagę na adres dla korespondenci. **JEN. PRZEDST.: „MONTRE" WARSZAWA** skrzynka poczt. 827, oddz. 75. **Baczność** Tylko z naszej firmy można sprowadzić czarne prawdziwe **automatyczne** browningi, **same wyrzucające gilzy po wystrz.**

ZAKUPY GWIAZDKOWE

załatwia się najtaniej w firmie

Hermann Tahlmann

Gdańsk

tylko Junkergasse 10/11
obok domu konfekcyjnego Izsraelski

8069 Wydział I:
ZABAWKI

Wydział II:
wyroby skórzane

Wydział III:
artykuły szewskie

Olbrzymi wybór. Skora usługa.

Proszę zwrócić uwagę na nasze wielkie ogłoszenie w następnem wydaniu niedzielnem.

DRZEWKA I KRZEWY

owocowe w odmianach handlowych, wszelkiego rodzaju drzewka i krzewy ozdobne, oraz krzewy na żywopłoty polecają w wielkim wyborze po cenach zniżonych 9291

Szkółki Drzew Pomorskiej Izby Rolniczej w Łysomicach, p. Lulkowo

Cenniki na żądanie bezpłatnie

BAR „MORSKIE OKO"

Bydgoszcz, ulica Gdańska 10. — Tel. 399

poleca **OBIADY** z 3 dań po 1.— zł oraz doborowe kolacje od 50 gr — jako specjalność

PROSIĘ — FLAKI — NOGA WIEPRZOWA

pierwszorzędna kuchnia warszawska pod kier. znanego kuchm. J. Krasińskiego.

Obiady od godziny 12—5-tej. 7670

ZABAWKI

PODARKI gwiazdkowe, szkło, porcelana i galanterja w wielkim wyborze

GUSTAW HEYER, Toruń

Szeroka 6 [7599] Tel. 517

Franciszek Wiencek

Tel. 345 Toruń, Mostowa 38 Tel. 345

Skład papieru, materjałów piśmiennych, rysunkowych i obrazów.

Zakład introligatorski i oprawa obrazów.

Książki handlowe i gospodarcze.

Na zakupy w czasie przedświątecznym 10%

Rok założenia 1913. (8053) Rok założenia 1913.

Płaszcze - ubrania

oraz wszelkie

artykuły męskie 6691

poleca w wielkim wyborze

K. TURZYŃSKI

GDYNIA, ul. Świętojańska nr. 9 tel. 15-93

Specjalność: **Płaszcze, „Lanco", kapelusze Goeperta i Hückla.**

Ceny niskie. Gatunki najlepsze.

OZDOBY CHOINKOWE!

(bezpośrednio z wytwórni)

Cena kryzysowa tylko Zł. 6.95.

KOMPLET luksusowy gatun. „Luxus" dla całkowitego upiększenia choinki, składający się ze 110 SZTUK różnorodn. wielobarw. ozdób szklanych, girland złotych i srebrnych, włosów, nitek, gwiazd fantaz. lichtarzyków, świeczek, ogni zimnych, figurek z św. Mikołajem i wiele innych

Razem 112 SZTUK różn. ozdób. **tylko za Zł. 6.95.**

Do kompletu dodajemy darmo **KOLENDY PIEŚNI.**

50 zabawek z 2-ma lalkami w ubraniu i bez. Samochód mechaniczny, bilard, harmonja i wiele innych zajmujących nowoczesnych zabawek tylko za Zł. . . . . . **10.25.**

Wysyłka pocztą w drewn. bezpieczn. opakowaniu za pobraniem. Koszta przesyłki wynoszą około zł. 1.50. Przy zamów. obu kompl. razem, lub dwóch jednakowych, przesyłka bezpłatna. Wysyłającym pieniądze z góry dołącza się **GRATIS CENNĄ PREMJĘ.**

Wytwórnia Wyrobów Choinkow. i Zabawek **„SUKRETA" Sp. z o. o.** WARSZAWA GRANICZNA № 13.

URZĘDNICY kupują **FUTRA**

tylko w znanej i godnej zaufania firmie 6136

RAPAPORT

BYDGOSZCZ, ul. DWORCOWA 33 — TEL. 2113

! Dla Panów

URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH !

Kolejowych — Wojskowych — Pocztowych i Komunalnych dogodne warunki spłaty z uwzględnieniem najwyższego rabatu

Własna Pracownia Kuśnierska pod fach. kierownictwem.

UWAGA! Nadszedł nowy transport wyder!!!

Skład Dykty Klejonej „Opato"

poleca

płyty wszelkiego rodzaju. 7801
Forniery krajowe i egzotyczne.
Krzesła dębowe, bukowe i fornierowane.
Klej skórny i zimny. Listwy i wełnę drzewną.
Skrzynie z desek lub dykty podł. pod. rozmiar.

J. R. Opatowski

Gdańsk Heilige Geistgasse 87-89. Tel. 24111.

Gdynia Śląska 1. Tel. 2615.

Nowy Skład

Tysiące różnych, okazałych zabawek od 0,20 — 1,— g.

Klinika lalek. 7412

Wóziki dla lalek od 6,50 g.

Ozdoby choinkowe

Wyroby skórkowe

Torebki damskie, teki do akt, walizki

J. Bytomski

skład zabawek i wyrobów skórkowych

Gdańsk, Breitgasse 128/9 przy Holzmarkt

Rzetelna usługa!

WĘGIEL 5244
BRYKIETY
KOKS
na zimę dostawę uskutecznia **DRZEWO**
hurtowo—detalicznie

Bracia Pichert T. z o. p.

Chełmża - tel. 14 ul. Kolejowa 19 **Toruń - tel. 15132** ul. Przedzamcze 7/9 **Chojnice - tel. 211** Szosa Gdańska 39

Ziemniaki fabryczne

zakupuje we większych ilościach i płaci najwyższe ceny rynkowe: **„Tranzyt" w Toruniu** ul. Przedzamcze 20. tel. 242. 7658

Dr. med

Czesław Radecki - Mikulicz

Lekarz Powiatowy

w Świeciu, ul. Kościuszki 7

przyjmuje

prywatnych pacjentów codziennie

od godziny 16—18.

7969

Dentysta JACOBSON

Grudziądz, Plac 23 Stycznia 17 II

(obok kina Gryf) 7183

Dla pp. urzędników — wojskowych — kolejarzy

ZNIŻKI

KAŻDĄ CHOROBĘ WYLECZYSZ

JEŻELI REGULARNIE ZAŻYWAĆ BĘDZIESZ

ZIOŁA DRA BREYERA

najskuteczniejsze w nast. chorobach:

	cena
Nr. 1 — w kaszlu, astmie, rozedmie płuc	3.50
Nr. 2. — w reumatyzmie, artretyzmie, złej przemianie materji, nieczystości cery, chorobach skórnych	3.50
Nr. 3. — w chorobach żołądkowo-kiszkowych, wątrobowych, żółtaczce	3.—
Nr. 4. — w chorobach nerwowych, bólu głowy, bezsenności, ogólnem wyczerpaniu	4.—
Nr. 6. — w niedokrwistości i ogólnem osłabieniu .	5.50
Nr. 7. — w chorobach nerkowych i pęcherzowych .	4.—
Nr. 9. — przeczyszczające w chronicznem zatwardzeniu i hemoroidach	1.50

Do nabycia w oryginalnem opakowaniu w aptekach składach aptecznych i drogerjach lub w wytwórni.

„Polherba" — Kraków - Podgórze — Skrytka Nr. 48

Zainteresowanj otrzymają na żądanie darmo z wytwórni broszurę „JAK ODZYSKAĆ ZDROWIE". 6081

Radjo - Odbiorniki

Najnowsze typy — w dużym wyborze. Przed kupnem przekonaj się o ich jakości. Najlepsze Radjo-Odbiorniki — nabyć można na dogodnych warunkach 7506

w FIRMIE

BERNARD WOJEWSKI

GDYNIA ul. Starowiejska 26 Tel. 2604

WEJHEROWO ulica Sobieskiego 3 Tel. 237

„Lukullus'a"

Kakao - Hollanda

wyrabiany jest z najlepszych surowców według holenderskich sposobów.

W jakości niedościgniony!

„Hollanda" Nr.:	IV	III.	II.	I.
za 12,5 dkg.	—,50	—,60	—,75	—,90

jest do nabycia we wszystkich filjach „Lukulus". P. T. Kupcom udziela się dogodne warunki. Proszę żądać cennik.

„Lukullus" Bydgoszcz

ul. Poznańska 16 [7642] Tel. 1670/71.

FUTRA

ELEGANCKIE WIELKI WYBÓR

SUKNA

cywilne i wojskowe najnowsze desenie

HENRYKA WAGNER

TORUŃ, Żeglarska 29 róg Star. Rynku

NA GWIAZDKĘ

Ceny specjalnie zniżone

7849

Meble

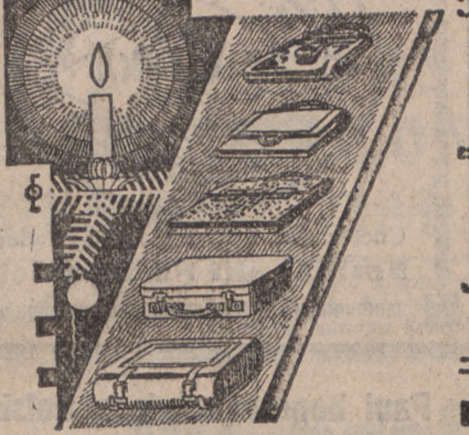
duży wybór, niskie ceny, solidne wykonanie tylko we firmie

BRACIA TEWS,

TORUŃ, ulica Mostowa nr. 30.

5195

Specjalny sklep
eleganckich artykułów skórzanych

Torebki i przybory do podróży
Portfele
Teczki do akt
Walizki it.p.

A. Ginsburg, Gdańsk
Langgasse 70.

W niedzielę otwarte

Chodźmy wszyscy do.... 8036

Kałamajskiego

po pończochy, rękawiczki, sweterki, pulowery, szlafroczki, gorsety, szale damskie i męskie, wszelkie robótki ręczne i przybory do tychże, kasetki do robótek, manicure, bieliznę damską i męską, jedwabną i trykotową, parasole i chusteczki

NA PODARKI GWIAZDKOWE

Darmo na gwiazdkę!

przeznaczyliśmy: 3 ubrania męskie bostonowe w dobrym gatunku. 3 sztuki płótna białego po 17 metrów. 3 kołdry watowe dobre i 3 serdaki damskie czysto wełniane, dla tych klijentów, którzy zakupią u nas do dnia 30 grudnia 1933 r. jeden z niżej wymienionych kompletów, a więc:

tylko za zł. 13,70 gr.

wysyłamy: 3 metry modnego materjału szerokości 140 cm. w najnowsze desenie na ładne ubranie męskie, 1 pulower męski o ładnym wyrobie z błyskawicznym zamkiem w dobrym gatunku, 1 parę kalesonów z doskonałego zimowego białego trykotu, 1 koszulę męską trykot. z satynowem wykończeniem, 1 parę rękawiczek męsk. wełnianych podwójnych, 1 krawat czysto jedwabny w najnowszych wzorach lub 1 szal wełniany, 1 parę eleganckich modnych skarpetek i 3 chustki do nosa białe z kolorowym szlaczkiem,

tylko za zł. 13,60 gr.

wysyłamy: 4 metry najnowszego materjału p. wełnianego o wyrobie koronkowym ostatnia nowość sezonowa na elegancką wizytową suknię damską, 12 modnych guzików do przybrania sukni, 1 pulower damski czysto wełniany o najnowszym wyrobie wykończony według ostatnich modeli, 1 koszulę damską z dobrego madepolamu z ręcznym haftem z wstawieniem jedwabnem, 1 apaszkę (szalik) czysto wełnianą w chińskie desenie (ostatni krzyk mody), 1 parę reform z doskonałego zimowego trykotu gatunek Macco, 1 parę dobrych pończoch wełnianych z jedwabiem i parę rękawiczek damskich wełnianych podwójnych,

tylko za zł. 24,30 gr.

wysyłamy: 1 sztuczkę 17 metrów płótna białego w wyborowym gatunku na bieliznę wszelkiego rodzaju, 2 kołdry pikowe na łóżka w eleganckie kwiaty żakardowe w doskonałym gat., 1 obrus z frendzlami pikowy stosowny do kołder, 2 prześcieradła białe z kantami (kolor trwały), 4 ręczniki białe duże i poduszka wyhaftowana w najmodniejsze wzory.

tylko za zł. 25,20 gr.

wysyłamy: 1 sztuczkę płótna białego 17 metrów w wyborowym gatunku, 10 mtr. flaneli bieliźnianej w różnokolorowe prążki na wszelką bieliznę 6 mtr. zefiru w najnowsze wzory na męskie koszule dzienne, 6 mtr. płótna kremowego firmy „Scheibler i Grohman" w najlepszym gat. na bieliznę i 10 mtr. płótna ręcznikowego białego na dobre trwałe ręczniki lub 2 prześcieradła białe z kantami.

Wymienione komplety wysyłamy za załączeniem pocztowem po otrzymaniu listownego zamówienia, płaci się przy odbiorze. Bez ryzyka, o ile się nie podoba, przyjmujemy go zpowrotem i pieniądze natychmiast zwracamy. Zamówienia prosimy adresować:

„POLSKI TOWAR". ŁÓDZ.

Skrz. poczt. 208. — **Uwaga:** Dnia 31 grudnia ogłosimy listę szczęśliwych wybrańców losu, którzy zupełnie bezpłatnie otrzymali wymienione premje. 8031

Do akt Nr. Km 1206, 2316, 2564-32.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu rew. I zamieszkały w Toruniu, ul. Kościuszki 9 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 9 grudnia 1933 r. o godz. 12 w Toruniu u ekspedytora Sadeckiego odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: pokoju stołowego, sypialni, pianina, leżanki, oszacowanych na łączną sumę zł. 1085, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Toruń, dnia 7 grudnia 1933 r.

Komornik: KOZAK.

PRZETARG.

12 grudnia godzina 12 sprzedaje przy ul. Grudziądzkiej 37 przymusowym przetargiem za gotówkę 2000 kg stali okrągłej.

B. Duplicki.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, Łazienna 1 rewiru III.

8049 2137-33

LICYTACJA DREWNA.

W czwartek, dnia 14 grudnia 1933 o godz. 10-tej sprzeda Zarząd Miejski w Strzelnicy Bractwa Kurkowego w drodze publicznego przetargu z lasu miejskiego około 500 m³ drewna użytkowego sosnowego i bukowego i około 300 m² drewna opałowego sosnowego i bukowego. Warunki sprzedaży poda się do wiadomości przed licytacją.

Komis. zast. burmistrza
(—) Bolduau. 8058

Wina Wódki
Likiery
Wyroby cukrowe
Pierniki Weese'go
poleca na nadchodzące święta w wielkim wyborze
Fr. Wojak, Grudziądz
Tel. 93 Plac 23 Stycznia 22 Tel. 93

DROBNE OGŁOSZENIA

TORUN

Chodniki
w różnych gatunkach. Karol Steinbach, Toruń, ul. Szeroka 5. 6911

Narzutki 6911
tanio. Karol Steinbach Toruń, ul. Szeroka 5.

Kapelusze
damskie, nowe fasony. Karol Steinbach, Toruń, ul. Szeroka 5. 6911

Dywany 6911
duży wybór. Karol Steinbach, Toruń, ul. Szeroka 5.

Kapy
i firanki. Ceny reklamowe Karol Steinbach, Toruń, ul. Szeroka 5. 6911

Pracownia
garderoby wojskowej i cywilnej
Bernard Prus
Toruń, Mickiewicza 84, telefon 820. Wielki wybór w materjałach bielskich i przyborach krawieckich. Dogodne warunki Obsługa fachowa i rzetelna. 6757

Naprawę wszelkich MASZYN ROLNICZYCH
uskutecznia szybko i tanio **Firma „PEDAB"** w Toruniu, ul. Koszarowa 15/17 7454

„SINGERA"
maszyny do szycia, 15 zł miesięcznie. Toruń, Stary Rynek. 7910

KALOTECHNIKA
Pierwszorzędny GABINET KOSMETYCZNY prowadzony przy pomocy najnowszych metod i aparatów z zastosowaniem ostatnich zdobyczy techniki kosmetycznej. Wykonywuje między innemi następujące zabiegi: masaże twarzy i głowy, leczenie łojotoku, trądziku, łupieżu nadmiernie tłustych lub suchych cer. Usuwanie wągrów, pryszczy, piegów, czerw. nosa, zmarszczek, zbyt owłosienia brodawek, kurzajek i t. p. Długotrwałe przyciemnianie brwi i rzęs. Porady bezpłatne
TORUŃ, ul. Król. Jadwigi 5, mieszk. 3. 2054

Smaczny i pożywny **syrop**
spożywczy jasny o przysmaku miodowym i deserowy ciemny w cenie 80 gr. za kg. do nabycia w składach kolonjalnych w Toruniu: **Juljan Hofmann, Kościuszki 89 Józef Raniszewski, Grudziądzka 77 Jan Bochentyn, Borowiecka 8 Franciszka Nowak, Szczytna 20 Ksawery Buczkowski, Nowy Rynek 22 Stefan Sós, Łazienna Stanisław Grelewicz, Wielkie Garbary 19 Leonarda Wiśniewska, Mickiewicza 11 Dominik Kamiński, Rybaki 53 Franciszek Jabłoński, Studzienna 5** Podgórz: Ignacy Nowa, Pułaskiego 49 „Lubań-Wronki" Przemysł Ziemniaczany Sp. Akc. Oddział w Toruniu, Szosa Lubicka 38/53 telefon 168 7247

ZOBACZ „KIERMASZ"
Toruń, Szczytna, narożnik Szerokiej, tysiące artykułów za bezcen 5357

Broń - Amunicję
przybory myśliwskie poleca najtaniej POMORSKA SPÓŁKA MYSLIWSKA Toruń, Łazienna 3 2. 8021

Zegary
zegarki, platery, ślubne obrączki. Przyjmuje wszelka reperację zegarków i biżuterji tanio. Kazimierz Bibik Toruń, St. Rynek 39 i Szewska 10. 7820

Futra na gwiazdkę
najpraktyczniejszy podarunek gwiazdkowy od zł 100, nabyć można u mistrza fachowca, Toruń, Nowy Rynek 11, mieszkanie 2. Wielki wybór własnego wyrobu. 8001

Na gwiazdkę
całkowita wyprzedaż zabawek Bydgoszcz, Kościelna nr. 18. F. Bork. 8017

Lalki
i zabawki wszelkiego rodzaju naprawiam fachowo i tanio tylko Toruń, Kopernika 24 I. piętro. 8057

Ozdóbki na choinkę
najtaniej „UNIVERSAL" Drogerja-Perfumerja, Toruń Szeroka 17 tel. 86. 8022

Węgiel - koks drzewo
dostarcza po najkorzystniejszej cenie loco dom: **„Tranzyt" w Toruniu** Przedzamcze 20, tel. 242. 7817

Bruno Grawunder
poleca
Zegarki - Biżuterję
i
wyroby ze złota i srebra
Obrączki ślubne w wielkim wyborze zawsze na składzie | *Nakrycia srebrne i platerowane po najniższych cenach*
Własny warsztat reperacyjny
Bydgoszcz - Dworcowa 57
7860 *Zał. 1900 r.* *Telef. 16-98*

Szkoła tańców
Janiny Werny. Powróciłam z Paryża, przywiozłam dużo nowości. Nowy kurs rozpoczynam 8-go grudnia, gwarancja wyuczenia. Toruń, Prosta 22. 7935

Kąpiel
dla inteligencji. 3 **łazienki** komfortowo urządzone można zamówić w każdej porze u portjera **Hotelu pod Orłem.** Toruń. Kąpiel 1.50 7659

Na gwiazdkę
sprzedajemy najnowsze, najelegantsze kapelusze i czapki damskie po bardzo niskich cenach. Lubomska Toruń, Szeroka 2 — Grudziądz. Stara 7. 8030

Urządzenie stolarni
mechanicznej, używane, w dobrym stanie, zakupię. Oferty, z dokładnym opisem urządzenia, składać w terminie do 18 grudnia 1933 r. pod adresem Starostwa Krajowego w Toruniu, przy ul. Mostowej 11.
Starostwo Krajowe Pom.

Duży wybór **futer podróżnych**
w składzie Toruń, Stary Rynek róg św. Ducha F. Zieliński

Inteligentnej
młodej pani zdolnej do interesu z pieniędzmi od 3 000 złotych szukam do założenia dobrego interesu w Toruniu na jej imię i prawa. Przy założeniu sklepu możemy dostać kredyt w Łodzi. Gwarancja zapewniona. Oferty proszę składać do Administracji „Dnia Pomorskiego" Toruń dla „Pomorza"

Pokój
z dobrem utrzymaniem do wynajęcia. Toruń, Słowackiego 79 II. 8051

Kilimy
Najpraktyczniejszy podarek gwiazdkowy huculskie, kaukaskie, tureckie itp. w wielkim wyborze na raty do 20 miesięcy. Rata od 3 zł. Oglądać można codziennie. Toruń, Małe Garbary 10 I p. 8052

BYDGOSZCZ

Panna
lat 28, przystojna z gospodarstwa, posiadająca 2 tys. zł gotówki szuka męża na stałej posadzie, oferty pod „2 tysiące" do administracji „Dnia Bydgoskiego" Bydgoszcz, M. Focha 12. 8062

Gabinet
męski z klubami, sypialnie, frotery, futra, piece, pianina dywany, marmury, figury różne, kryszt., porcel., biż. i tp. odpowiednie na podarki gwiazdkowe tanio sprzedaje „Stała Okazja" Gdańska 10 tel. 15-30. 5267

Krawcowa
wykonuje wszelkie prace podług żurnali i przeróbki solidnie, szybko i tanio. Wełniany Rynek 10, m. 9 Bydgoszcz 8056

Unieważniam
książeczkę wojskową na nazwisko: Berlewi Jeremiasz wystawioną przez P. K. U. Bydgoszcz. 8025

MEBLE
sypialki, jadalki, gabinety męskie, po cenach fabrycznych na dogodnych warunkach w Fabryce **W. BŁASZCZYK** Bydgoszcz, Marsz. Focha 16 Tel. 303. 4465

FABRYCZNY DOM MEBLI
drzewnych i wyścielanych, specjalność: Urządzenia mieszkaniowe wszelkiego rodzaju po cenach fabrycznych bezkonkurencyjnych, pod gwarancją solidnego wykonania, także na dogodnych warunkach poleca znana firma **Ignacy D. Grajnert** Bydgoszcz, Dworcowa 21 Telefon 1921. 5435

GRUDZIĄDZ

Dentysta Jacobson
Grudziądz, Plac 23 Stycznia 17, II, (obok kina Gryf). Dla pp. urzędników, wojskowych i młodzieży szkolnej zniżki. 7222

Sprzedaję tanio:
Samochód limuzyna w biegu „Protos", zegar do taksówki, rowery, kasę „National", pokój stołowy dąb. Maszyna do pisania, teodolich uniwersalny, kilimy, futra, ubrania, biżuterję, srebra, maszyny do szycia, zegary, zegarki, meble, sypialnie kompletne, siodło damskie, leksykon niemiecki, sortownicę do kaszy, maszynę do krajania papieru, pianino, bryczka dwukonna, odkurzacze „elektroluksy", i wiele innych rzeczy za bezcen. **„OKAZJOPOL"** Grudziądz, Plac 23 Stycznia 28 w podwórzu. 6588

Kurs tańców
dla starszych pań i panów rozpoczyna się. Ściśle zamknięte kółko. Prywatne lekcje każdego czasu. Zgłoszenia przyjmuje codziennie Różyńska, Grudziądz, Szkolna 11 m 5. 8062

Motocykl
z przyczepką w doskonałym stanie, odrazu zdolny do najdalszych tur sprzedam niedrogo. Zgłoszenia Skład Okazyjny Grudziądz, Groblowa 2. 8073

Telegramy

Z ostatniej chwili

„Port gdyński jest gotów"

Przebieg wczorajszych uroczystości w Gdyni

(Ciąg dalszy ze strony 1-szej)

Orkiestra marynarki wojennej gra hymn państwowy. „Jeszcze Polska nie zginęła" brzmi wśród potężnych budowli portowych, płynie po spokojnych falach starego Bałtyku, wśród wielobarwnych bander zagranicznych okrętów wszystkich państw świata.

W tej chwili w szatach pontyfikalnych wychodzi naprzód w otoczeniu duchowieństwa **Biskup Morski Ks. Dr. Okoniewski.** Padają słowa modlitwy. Orkiestra marynarki wojennej gra pieśń liturgiczną. Pasterz Morski dokonuje poświęcenia mrówczej pracy ostatnich lat.

Po poświęceniu nowego dworca p. minister Zarzycki, wraz z dostojnikami Rzplitej i świtą, udał się **do nowozbudowanego magazynu portowego,** gdzie dokonał otwarcia aukcyj owocowych i magazynu „Warty"".

Strefa wolnocłowa

Zkolei odbyło się **poświęcenie nowego magazynu „Pantarei".** Następnie odbyło się OTWARCIE STREFY WOLNOCŁOWEJ.

W godzinach popołudniowych **w auli Państw. Szkoły Morskiej,** obchodzącej w dniu wczorajszym doroczne swoje święto, odbyło się SOLENNE NABOŻEŃSTWO, które w asyście duchowieństwa celebrował J. E. ks. biskup morski **dr. Okoniewski.**

Po nabożeństwie w wielkiej sali jadalnej szkoły dokoła suto zastawionych stołów zajęli miejsca wszyscy obecni przedstawiciele rządu, sfer gospodarczych, wojskowości i prasy obok granatowych mundurów młodzieży szkolnej, mającej tworzyć kadry przyszłej marynarki handlowej.

W czasie śniadania dyrektor szkoły **komandor Mohuczy,** dziękując przedstawicielom rządu za zaszczycenie obecnością ich święta szkolnego oraz składając imieniem wychowanków **zapewnienie dalszego krzewienia nauki morskiej w myśl wskazań i szczytnego ideału wielkiego Wodza Narodu, Marszałka Piłsudskiego** wzniósł okrzyk na cześć p. Prezydenta Rzplitej oraz pierwszego Marszałka Polski, który entuzjastycznie powtórzyli trzykrotnie zebrani na sali goście.

O godz. 14,30 odbyła się **PODNIOSŁA UROCZYSTOŚĆ ODSŁONIĘCIA TABLICY PAMIĄTKOWEJ,** ufundowanej przez dziennikarzy gdyńskich **KU CZCI STEFANA ŻEROMSKIEGO i wmurowanej w fasadę domu p. Hebla przy ul. Świętojańskiej, w którym genjalny twórca „Ludzi bezdomnych" tworzył niezapomnianą epopeję „Wiatr od morza."**

Na placu przed domem zgromadziły się tłumy publiczności, wśród nich członkowie Instytutu Oświaty i Kultury im. Stefana Żeromskiego, oraz liczne zastępy dziatwy szkolnej i harcerzy.

Tam, gdzie Zeromski stworzył „Wiatr od morza"

O godz. 14,33 przybyli samochodem pp. ministrowie, z przedstawicielem p. Prezydenta Rzplitej, z p. ministrem Zarzyckim na czele, powitani dźwiękami hymnu narodowego. Po chwili prezes oddziału morskiego Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich red. Dobrostański **wygłosił następujące przemówienie:**

„Panie Ministrze! Przypada mi w udziale zaszczyt wyrażenia imieniem dziennikarzy gdyńskich prośby ukoronowania dzisiejszej naszej uroczystości odsłonięciem tablicy, ufundowanej sumptem oddziału morskiego Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich ku czci genjalnego piewcy polskiego morza. Tablica ta ujawnia głęboką cześć i wdzięczność dla niezapomnianego pisarza Stefana Żeromskiego, który w granicie mowy polskiej wykuł przepiękny i nad śpiż trwalszy pomnik mocarstwowości duchowej Polski, której tak żywotnym symbolem stał się „Wiatr od morza''. Fundując tę tablicę, chcieliśmy udokumentować zarazem niejako w sposób widoczny niewzruszoną naszą wolę dzierżenia wysoko naszej wysuniętej, a tak ważnej rubieży, sztndaru polskości, który nam jako wyrazicielcm opinji publicznej, poczucie patrjotyzmu i zrozumienie interesów państwa powierzono''.

Pan minister Zarzycki przy dźwiękach „Pierwszej Brygady" dokonał odsłonięcia tablicy pamiątkowej, przedstawiającej się pod względem artystycznym i estetycznym nader okazale.

Przy odsłonięciu obecna była córka mistrza słowa polskiego **p. Monika Żeromska,** której komisarz rządu m. Gdyni mgr. Sokół wręczył czerwone róże.

Depesza Akademji Literatury

Uroczystość odsłonięcia zakończyło odczytanie przez red. Dobrostańskiego **nadesłanej przez prezydjum Akademji Literatury depeszy następującej treści:**

„Prezydjum Polskiej Akademji Literatury wita z radością chwilę uczczenia pamięci wielkiego piewcy Morza Polskiego Stefana Żeromskiego. (—) Wacław Sieroszewski. Juljusz Kaden-Bandrowski.

O godz. 19,30 w salach hotelu Centralnego dyrektor Urzędu Morskiego inż. Łęgowski podejmował obiadem przedstawicieli rządu, wojskowości, prasy stołecznej, ogólnokrajowej, jak i przedstawicieli miejscowych władz i społeczeństwa.

O godz. 24 dostojni goście odjechali **pociągiem specjalnym do Warszawy.**

Szturmówki i bojowy sport

w rozkazach szefa szturmówek Roehma

„Völkischer Beobachter" ogłasza rozkaz szefa szturmówek Roehma, **zakazującym członkom oddziałów szturmowych** oraz zcalonych w nich **formacyj należenia do jakichkolwiek klubów lub organizacyj.** Rozkaz podkreśla, że należenie awangardy narodowych socjalistów do tych nowo powstałych w ostatnich czasach klubów, mających **ukryte cele polityczne** sprzeczne jest z charakterem nowego państwa niemieckiego, **nie znającego podziału kastowo-stanowego.** Równocześnie ogłoszono rozkaz Roehma, wprowadzający nowy podział organizacyj szturmówek na **1) właściwe szturmówki, 2) pierwszą i drugą rezerwę szturmówek.** Rezerwa druga obejmuje **wszystkich członków formacyj byłych kombatantów, związków oficerskich i organizacyj kolonjalnych w wieku powyżej lat 45.**

Kpt. Roehm wydał oprócz tego rozkaz wprowadzający dla członków oddziałów szturmowych oraz zcalonych z niemi formacji — **specjalną odznakę sportową,** którą otrzymywać będą mogli szturmowcy po złożeniu egzaminu z przysposobienia wojskowego.

Odznakę tę mogą również otrzymać Niemcy, nie należący do szturmówek, o ile odpowiadać będą warunkom, stawianym szturmowcom.

Rozkaz podkreśla doniosłe znaczenie sportu dla fizycznej zaprawy bojowej w państwie narodowo-socjalistycznem.

„Angriff, wskazując na znaczenie tego rozkazu, pisze: — **„będzie to pierwszy krok na drodze do skupienia całej młodzieży niemieckiej w jej dążeniach do uzyskania bojowej zaprawy sportowej".**

Podział Zagłębia Saary

pomiędzy Francję i Niemcy?

Saint Breice poświęca swój artykuł w niedzielnym „Journal'u'' sprawie Saary. Publicysta zadaje pytanie, czy jest prawdą, iż Niemcy pragną zaproponować Francji podział terytorjum Saary (?) Pomysł ten, zdaniem publicysty, nie jest nowy i zgadza się z tradycjami polityki niemieckiej. W czasie spotkania w Biarritz Bismark zaproponował Napoleonowi III. desinteressement Prus w sprawie Belgji, a potem mówił w Londynie o francuskim imperjalizmie.

Obecnie propozycje niemieckie są niewątpliwie podstępne. W razie ich przyjęcia istnieją dwie możliwości albo Niemcy traktują je jako przynętę puszczoną w momencie, gdy Francja będzie chciała ją pochwycić, a wtedy oskarżą Francję o porzucenie Ligi Narodów i traktatów, albo też posuną sprawę do końca, pragnąc aby Francja sama stworzyła precedens rewizji terytorjalnych.

60 tysięcy uchodźców z Niemiec

osiedliło się w 7 krajach Europy i Azji

Genewa 9. 12. (Pat). Przed paru dniami rozpoczęła się w Lozannie pierwsza sesja rady administracyjnej, która ma współdziałać z wysokim komisarzem dla uchodźców z Niemiec.

Na przewodniczącego rady obrano lorda **Cecila,** który zgodził się przyjąć ten wybór tylko prowizorycznie na czas obecnej sesji.

Na wczorajszem posiedzeniu wyglosił ekspose wysoki Komisarz Mac Donald, w którem omówił ogólną sytuację uchodźców z Niemiec. Ogólna liczba **uchodźców z Niemiec według danych, posiadanych przez Mac Donalda** sięga 60.000, z czego 51.000 Żydów. We Francji znajduje się 25.000, w Palestynie 5.600, w Polsce 6.000, w Czechosłowacji i Holandji po 5 tysięcy, Wielkiej Brytanji 3 tysiące itd 16 tys. uchodźców nie posiada obywatelstwa niemieckiego. Następnie wysoki komisarz przedstawił **akcję pomocy dla uchodźców,** zorganizowaną przez szereg stowarzyszeń prywatnych. Mac Donald zaznaczył że wysoki komisarjat nie może bezpośrednio zajmować się pomocą indywidualną dla uchodźców, ani też zbiórką funduszów, których wymaga akcja pomocy. Wysoki komisarjat winien koordynować działalność organizacyj prywatnych oraz prowadzić rokowania z rządami w sprawach, dotyczących umieszczenia uchodźców.

Na popołudniowem poufnem posiedzeniu rada administracyjna zajmowała się sprawami organizacyjnemi.

BROWAR POMORSKI JÓZEFA CHRONOWSKIEGO
PIWO ŚMIETANKA POMORSKA PEŁNE
PODGÓRZ-TORUŃ
Chcesz pić dobre piwo — żądaj
Smietanki Pomorskiej

Paul Boncour odwiedzi Polskę

Paryż 9. 12. (Pat). Niektóre dzienniki donoszą, że marszruta Paul Boncoura ma objąć Warszawę, Moskwę, Bukareszt, Białogród i Pragę

Litwinow przejechał przez Warszawę

Warszawa 9. 12. (Pat). Wczoraj w godzinach rannych pociągiem z Berlina przejechał przez Warszawę do Moskwy komisarz spraw zagr. Litwinow.

Pakt czterech — to dziś świstek papieru

Paryż 9. 12. (Pat). Rzymski korespondent „Journal des Debat" twierdzi, że według zapewnień kół dyplomatycznych, Litwinow zapytywany przez Mussoliniego o opinję o pakcie czterech, względnie pakcie pięciu skorzystał z tego celem odsunięcia się od idei tego paktu, oświadczając, że wobec ostatnich wydarzeń politycznych straciły one wszelką wartość.

Klęska bokserów gdańskich w Warszawie

Warszawa 9. 12. (Pat). W piątek na ringu Cyrku warszawskiego odbył się mecz bokserski Warszawa — Gdańsk. Spotkanie odbyło się przy licznie zebranej publiczności. Spotkanie zakończyło się wysokiem zwycięstwem Warszawy w stosunku 15:1.

Gdańszczanie okazali się słabymi przeciwnikami. Reprezentowali oni naogół materjał surowy, odznaczający się jedynie agresywnością siły fizycznej, ale bez techniki.

Jednodniowa sesja Reichstagu

Berlin 9. 12. (Pat). Sesja nowo obranego Reichstagu, zwołana na dzień 12 grudnia trwać będzie prawdopodobnie jeden dzień. Po ukonstytuowaniu się i wybraniu nowego prezydjum z ministrem Goeringiem jako prezydentem, który to wybór nastąpił przez aklamację Reichstag ma być odroczony do stycznia.

Kanonizacji Marji Bernadette dokonał Ojciec św.

Citta del Vaticano 9. 12. (Pat). W obecności olbrzymiego tłumu wiernych przy asyście kapłanów i dostojników kościelnych oraz korpusu dyplomatycznego Ojciec św. dokonał w bazylice św. Piotra kanonizacji bł. Marji Bernadette Subirons.

Lindbergh leci w kierunku Miami

Port Natal 9. 12. (Pat). Po 2-dniowym odpoczynku pułk Lindbergh z małżonką odleciał wczoraj o godz. 11.15 w kierunku Miami.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-łamowej . . 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . 1.00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł — w tekście . . . 0.50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersz m/m na stronie 7-łamowej . . . . . 15 fen.
" " " " 4-łamowej . . . . . 50 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . . 10 fen.
Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

*Redaktor odpowiedzialny: Witold Mężnicki, Toruń, ul. Moniuszki 25. m. 1.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul Marsz. Focha 12.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, Szkolna.
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9.
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław: Henryk Lisiecki, Inowrocław, ul. Solankowa 4.*

Za ogłoszenia odpowiada administracja.

Wydawnictwo: „Dzień Pomorski", „Gazeta Gdańska", „Gazeta Morska", „Gazeta Mogileńska", „Dzień Bydgoski", „Dzień Grudziądzki", „Dzień Kujawski".

Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi:
w ekspedycji miejscowych agencyj . . . . 2.50 zł
z odnoszeniem do domu . . . . 2.80 zł
przez pocztę z odnoszeniem . . . . 2.89 zł
pod opaską . . . . 4.50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . 2,32 gd przez gońca . . . . . 2.00 gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 1.75, zagranicą . . . 4.— gd
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.